

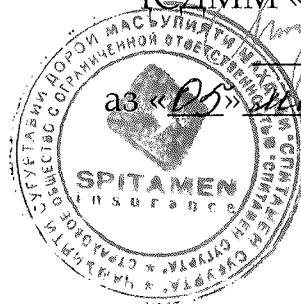
«Тасдиқ шудааст»

Бо Фармони Директори

ҶСДММ «Спитамен Суғурта»

Мурватов Б.

аз «05» март 2020 сол, № 06/А

ҚОИДАИ СУҒУРТАИ ИХТИЁРИИ КОРҶОИ СОХТМОНИҶ ВА ВАСЛУНИҶ

Душанбе – 2020

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

1.1. Қоидаи мазкури суғуртаи ихтиёрии корҳои сохтмонӣ ва васлкунӣ (минбаъд «Қоида» ва ё «Қоидаи суғурта» номида мешаванд) мутобиқи Кодекси граждании Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи фаъолияти суғуртавӣ” ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон коркард карда шудаанд.

1.2. Дар асоси Қоидаҳо ва қонунгузориҳои амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон Ҷамъияти суғуртавии дорои масъулияти маҳдуди Ташкилоти суғуртавии «Спитамен Суғурта», ки минбаъд Суғуртакунанда номида мешавад, Шартномаҳои суғуртаи корҳои сохтмонӣ ва васлкуниро бо шахсони ҳуқуқӣ ва коршоями воқеӣ аз рӯи ҳимояи суғуртавии манфиатҳои молумулкии онҳо, ки бо иҷрои корҳои сохтмонӣ ва васлкуниро (минбаъд «Шартномаи суғурта» ва ё «Шартнома» номида мешавад) ба имзо мерасонад.

2. МАҲҲУМҲОИ АСОСИ

2.1. Маҳҳумҳои асосие, ки дар қоидаҳои мазкур истифода мешаванд:

- объекти суғурта – манфиатҳои молумулкӣ ва ғайримолумулкии суғурташаванда, ки ба қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳолифат нашошта, дар шартномаи суғурта пешбинӣ шудаанд;

- ташкилоти суғуртавӣ – шахси ҳуқуқие, ки фаъолияти суғуртавиرو дар асоси иҷозатномаи дахлдори мақоми назорати суғуртавӣ ба роҳ мемонад;

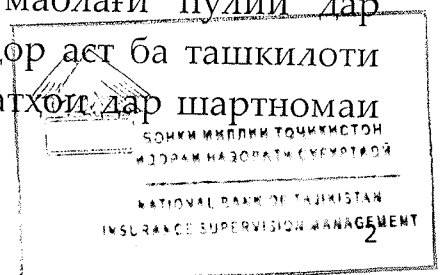
- суғурташаванда – шахси воқеӣ ё ҳуқуқие, ки бо ташкилоти суғуртавӣ шартномаи суғуртаро бастааст;

- фоидагиранда – шахси воқеӣ ё ҳуқуқӣ, ки аз ҷониби суғурташаванда барои гирифтани пардохти суғуртавӣ (ҷуброни суғуртавӣ) дар шартномаи суғуртавӣ таъин шудааст ва дар полиси суғуртавӣ дарҷ гардидааст;

- тарифи суғуртавӣ – арзиши воҳиди рӯйпӯшкунии суғуртавӣ;

- пардохти суғуртавӣ – маблағи пулӣ, ки ташкилоти суғуртавӣ (азнавсуғуртакунӣ) ба суғурташаванда (фоидагиранда) дар доираи маблағи суғуртавӣ ҳангоми рух додани ҳодисаи суғуртавӣ ба шахси суғурташуда мепардозад;

- мукофоти суғуртавӣ (ҳаққи суғуртавӣ) – маблағи пулӣ дар шартнома дарҷшуда, ки онро суғурташаванда ўҳдадор аст ба ташкилоти суғуртавӣ (азнавсуғуртакунӣ) бо тартиб ва дар мўҳлатҳои дар шартномаи суғурта муқарраргардида пардохт намояд;

- маблағи суғуртави – маблағи пулие, ки ба он объекти суғуртави суғурта карда шудааст ва он ҳаҷми ниҳоии масъулияти ташкилоти суғуртави (азнавсуғуртакуниро) ҳангоми рух додани ҳодисаи суғуртави дар бар мегирад;

- ҳодисаи суғуртави – воқеае, ки ҳангоми рух додани он ташкилоти суғуртави (азнавсуғуртакуни) тибқи қонун ва шартномаи суғурта бояд пардохти суғуртави (пардохти ҷуброни суғуртави) анҷом диҳад;

- шартномаи суғурта – шартномае, ки тибқи он суғурташаванда ӯҳдадор аст ҳаққи суғуртави мутобиқи шартнома пардохт намояд ва ташкилоти суғуртави ӯҳдадор аст ҳангоми рух додани ҳодисаи суғуртави бо шартнома пешбинишуда ба суғурташаванда ё шахси сеюм (фоидагиранда), ки ба фоидаи ӯ шартнома баста шудааст, пардохти суғуртави (пардохти ҷуброни суғуртави) анҷом диҳад;

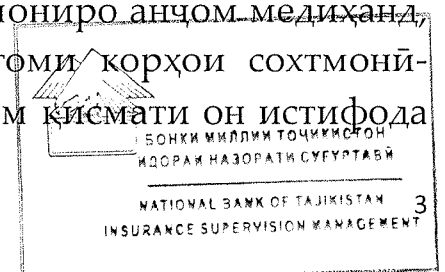
- полиси суғуртави – ҳуҷҷате, ки воқеияти баста шудани шартномаи суғурта ва тибқи талаботи шартномаи мазкур мавриди амал қарор гирифтани ӯҳдадориҳои ташкилоти суғуртави оид ба пардохти ҷуброни суғуртави (пардохти суғуртави) тасдиқ менамояд;

- суғуртанамои масъулияти граждани-ҳуқуқӣ - намуди суғуртаест, ки амалинамоии ҷубронҳои суғуртави (пардохтҳои суғуртави) дар ҳаҷми ҷуброни қисмӣ ва ё пурраи зараре, ки ба манфиатҳои молумулкии шахсе, ки бо ӯҳдадориҳои вай нисбати ҷуброн намудани зарари ба шахси сеюм дар натиҷаи тамоми таваккалҳои суғурта расонидашударо пешбинӣ менамояд;

- франшиза – маблағи суғуртави пешбиниамудаи Шартномаи суғурта, ки дар ҳаҷми муқараргардидаи он Суғуртакунада аз пардохти суғуртави озод мегардад.

3. ОБЪЕКТҲО ВА СУБЪЕКТҲОИ СУҒУРТА

3.1. Ба сифати Суғурташавандагон аз рӯи Қоидаҳои мазкур метавонанд шахси ҳуқуқӣ ҳар кадом шакли ташкилӣ-ҳуқуқӣ ва ҳар кадом шакли моликият, инчунин соҳибкорони инфиродӣ ва шахси воқеии коршоям, ки ба ҳайси фармоишгарон ва (ва ё) сармоягузoron ва (ва ё) пудратчиён (субпудратчиён) ва (ва ё) ба сифати дигар баромад менамоянд ва мутобиқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон корҳои сохтмонӣ-монтажӣ анҷом медиҳанд ва манфиатҳои молумулкӣ нисбати объекти сохтмондоранд, корҳои таҷҳизонии сохтмониро анҷом медиҳанд, нисбати масолеҳ ва молумулки дигар, ки ҳангоми корҳои сохтмонӣ-монтажӣ ҳам ба таври пурра ва ҳам дар ҳар кадом қисмати он истифода

мешаванд, инчунин нисбати хатари ҷавобгари граждани ҳангоми иҷрои онҳо, хатари хароҷотҳое, ки метавонанд дар давраи ӯҳдадорихои баъдипахши кафолатӣ, хатари талафоти даромади умумӣ доранд.

3.2. Ҳангоми суғуртаи манфиатҳои молумулкӣ, ки бо соҳибият, истифодабарӣ ва ихтиёрдорӣ таҷҳизоти сохтмонӣ, масолеҳ ва молумулки дигар, ки ҳангоми корҳои сохтмонӣ-монтажӣ истифода мешаванад алоқамандбуда, Суғурташаванда ҳуқуқ дорад ҳангоми бастанӣ Шартномаи суғурта шахсонӣ воқеӣ ва ё шахсонӣ ҳуқуқӣ (Ҷоидагирандагон) барои гирифтани пардохтҳои суғуртавӣ аз рӯи Шартномаи суғурта таъин намояд, инчунин онҳоро бо салоҳдиди худ то рух додан ҳодисаи суғуртавӣ иваз намояд.

3.3. Объекти суғуртаи манфиатҳои молумулки ба қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳолифатнакунандаи Суғурташаванда, ки бо хатарҳои он ҳангоми иҷрои корҳои сохтмонӣ-монтажӣ ва дигар корҳои оиди сохтани объекти сохтмон алоқаманд мебошад.

Аз рӯи Қоидаҳои суғурта ҷоиз ба суғурта мебошанд:

Қисмати А.

Хавфҳои зарари моддӣ:

3.3.1. Корҳои сохтмонӣ, ки масолеҳи сохтмонӣ ва таркибҳо, инчунин унсурҳои сохтмонӣ ва масолеҳе, ки аз ҷониби фармоишгар таҳвил карда мешаванд ворид мешаванд;

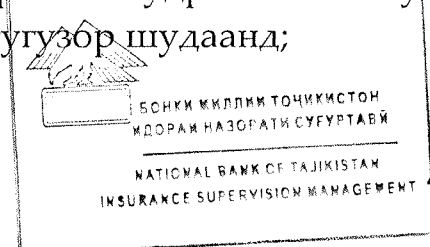
3.3.2. Корҳои монтажӣ, аз он ҷумла таҷҳизоти васлшаванда, инчунин масолеҳ, таҷҳизот ва хизматрасонӣ, аз он ҷумла онҳое, ки аз ҷониби фармоишгар пешниҳод карда мешаванд;

3.3.3. Таҷҳизонидани майдончаи сохтмонӣ (биноҳои муваққатӣ ва иншоотҳо, биноҳои анборӣ, ҷангалҳои сохтмонӣ, роҳҳои муҳандисӣ ва ғ.) мутобиқи номгӯӣ ба Шартномаи суғурта замимашаванда;

3.3.4. Мошинаҳои сохтмонӣ ва таҷҳизот: техникаи заминқобӣ ва таҷҳизот (булдозерҳо, экскаваторҳо ва ғ.), техникаи роҳу-сохтмонӣ (скреперҳо, шиббаҳои фелон, асфалткунандагон ва ғ.), техникаи сохтмонӣ ва таҷҳизот барои гузаронидани корҳои сохтмонӣ-монтажӣ, ки ба объекти сохтмон вобаста карда шудаанд (кранҳо, борбардорҳо, омехтакунандаҳои бетону-маҳлулҳо ва ғ.).

3.3.5. Объектҳое, ки дар майдончаҳои сохтмонӣ ва ё дар наздикии бевосита ба он қарор доранд, ки ба фармоишгар ва ё пудратчи тааллуқ доранд, ба истиснои объектҳое, ки дар Қоида гуфтугузӯр шудаанд;

Қисмати Б.

Хавфҳои ҷавобгарӣ ҳангоми гузаронидани корҳои сохтмонӣ-монтажӣ:

3.3.6. Ҷавобгарии граждани аз рӯи ўҳдадорихое, ки дар натиҷаи расонидани зарар ба ҳаёт ва саломатии шахсони сеюм алоқаманд ҳангоми гузаронидани корҳои сохтмонӣ-монтажӣ вобастаанд. Ҷавобгарии граждани аз рӯи ўҳдадорихое, ки дар натиҷаи расонидани зарар ба молумулки шахсони сеюм ҳангоми гузаронидани корҳои сохтмонӣ-монтажӣ вобастаанд.

Қисмати В.

Хавфи хароҷотҳои дигар ва талафот:

3.3.7. Хароҷотҳое, ки метавонанд дар давраи ўҳдадорихои баъдипахшии кафолатӣ дар натиҷаи нуқсондоршавӣ ва ё талафёбии объектҳои сохтмони ба истифода додасуда (ўҳдадорихои баъдипахшии кафолатӣ) амалӣ карда шаванд.

3.3.8. Аз даст додани даромади умумӣ, ки метавонист аз ҷониби суғурташавандаи фаъолияти соҳибкорӣ, ки бо истифодабарии объекти сохтмон баъди супоридани он вобастааст, оне ки дар натиҷаи боздошт дар мавриди ба истифодадиҳии объекти сохтмон (боздошт) алоқаманд аст.

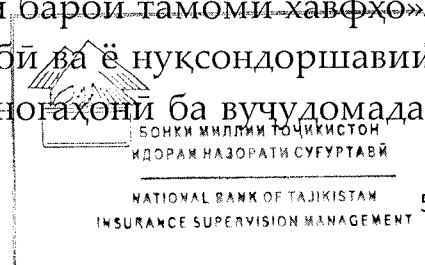
3.3.9. Хароҷотҳо оиди аз порчаҳо (боқимондаҳои) моликияти дар натиҷаи ҳодисаи суғурта ба вучудомада тоза кардани ҳудуди дар шартномаи суғурта овардасуда. Хароҷот оиди тоза кардан гуфта чунин хароҷотҳоеро меноманд, ки бояд баъди ҳодисаи суғуртавӣ барои ҳудуди корҳои сохтмониро дар ҳолати барои гузаронидани корҳои барқароркунӣ коршоам фаҳмида мешавад.

3.4. Суғурта метавонад ҳам суғуртаи тамоми гурӯҳи манфиатҳои молумулкӣ ва ҳам ҳар кадом намуд ва ё ҳар кадом намудҳои манфиатҳои молумулкие, ки Қоидаҳои мазкур пешбинӣ намудаанд, амалӣ карда шавад.

4. ҲОДИСАҲОИ СУҒУРТАВӢ

4.1. Ҳодисаи суғуртавӣ ин ҳодисаи ба вуқӯъпайваستاест, ки шартномаи суғурта пешбинӣ намуда, баробари рух додани он вазифаи Суғуртакунанда оиди амалӣ намудан пардохти суғуртавӣ ба миён меояд.

4.2. Мутобиқи Қоида Суғуртакунанда ба Суғурташаванда зарарҳо ва хароҷотҳоро дар асоси принсипи «бо ҷавобгарӣ барои тамоми хавфҳо», яъне зарарҳо ва хароҷотҳои дар натиҷаи талафёби ва ё нуқсондоршавии объект аз ҳар кадом таъсири ғайриҷашмдошт ва ногаҳонӣ ба вучудомада,

ба истиснои ҳолатҳои дар Қоида гуфтугузоршуда, ва (ва ё) ба гуфтугузорҳои Махсус мувофиқаткунанда (умумӣ ва махсус), ки ҳангоми суғуртаи корҳои сохтмонӣ истифода мешаванд ва гуфтугузорҳои, ки ҳангоми гузаронидани корҳои монтажӣ (минбаъд «Маҷмуи гуфтугузорҳо») ҷуброн менамояд. Чунин таъсирҳои ғайриҷашмдошт ва ногаҳонӣ мебошанд, ки Суғурташаванда ва ё намояндагони вай ва ё саривақтӣ пешбинӣ карда натавонианд ва ё дар асоси донишҳои касбӣ, ки дар таҷрибаи муқарарии соҳаи сохтмонӣ мебошанд, пешбинӣ карда наметавонианд.

4.3. Суғурта, махсусан, аммо, бе маҳдудият, аз чунин хавфҳои амалӣ карда мешавад:

4.3.1. сӯхтор, тарқиш, афтодани раъду барқ, афтодани таҷҳизоти парвозкунанда;

4.3.2. гирдбод, тӯфон, бӯрон, тундбод ва (ва ё) дигарҳои, зоҳиршави ҳаракати ҷисмҳои ҳавоӣ, ки дар Шартномаи суғурта ишора шудаанд;

4.3.3. афтодани тарма, сел ва (ва ё) дигар зухуроти ҳаммонанд, ки дар Шартномаи суғурта ифода шудаанд;

4.3.4. обхезӣ, тугёни об, борони сел ва (ва ё) дигар зухуроти ҳаммонанд, ки дар Шартномаи суғурта ифода шудаанд;

4.3.5. фурӯравӣ, ярч, нишастани хок, ғарқшавӣ бо обҳои хокӣ ва (ва ё) дигар, ҳаракати ҳаҷмҳои хокӣ, ки дар Шартномаи суғурта оварда шудаанд;

4.3.6. заминларза;

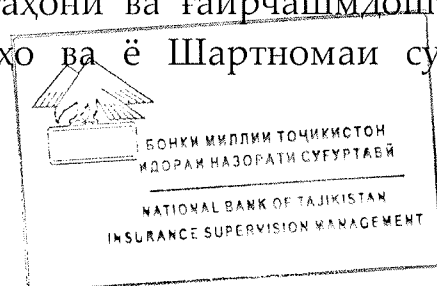
4.3.7. амалҳои ғайриқонунии шахсони сеюм, аз он ҷумла, дуздӣ бо шикаста ворид шудан, роҳзанӣ ва (ва ё) амалҳои дигар, ки метавонанд ба амалҳои ғайриқонунии шахсони сеюм мансуб дониста мешаванд, ба шарт, ки онҳо бевосита дар Шартномаи суғурта ба сифати хавфҳои суғурташуда номбар шудаанд;

4.3.8. садамаи шабакаҳои муҳандисӣ (қубурҳои обӣ, канализатсия, таъминоти гармӣ, таъминоти барқӣ);

4.3.9. хатогиҳои ҳангоми монтажкунӣ;

4.3.10. фурӯравӣ ва ё нуқсондоршавии объект, аз он ҷумла бо қисматҳои фурӯраванда ва ё афтаанда;

4.3.11. ҳар кадом дигар ҳодисаҳои ногаҳонӣ ва ғайриҷашмдошт дар майдончаи сохтмонӣ, ки махсусан Қоидаҳо ва ё Шартномаи суғурта истисно накардаанд.

5. ХАВФҲОИ СУҒУРТАВӢ

5.1. Воридкунии ин ва ё он ҳолатҳо (хавфҳо) ба ҳаҷми рӯйпӯшкунии суғуртавӣ, инчунин муайян кардани хавфҳои ишорашуда дар Шартномаи суғуртаи муайян, ки байни Суғуртақунонда ва Суғурташаванда баста мешаванд, инъикос карда мешавад. Воридкунӣ ба ҳаҷми рӯйпӯшкунии суғуртавӣ аз рӯи Шартномаи суғуртаи муайян он хавфҳое, ки суғуртаи онҳо бо Гуфтугузорҳои ҷудоғонаи махсус пешбинӣ шудаанд, эҳтимол танҳо ба шарте, ки Гуфтугузорҳои махсуси мутобиқатқунонда ва (ва ё) рақами он, ки ба таври меъерӣ дар таҷрибаи Тоҷикистон ва байналхалқии суғуртавӣ истифодашаванда, бевосита дар Шартномаи суғурта номбар шудаанд, илова бар он ҳамаи шартҳои арзишнок ва иловагии истифодаи гуфтугузорҳо ишорашуда, чи тавре дар Маҷмуи гуфтугузорҳо пешбинӣ шудааст.

Ҳудуди суғурта ин ҳудуди амалишавии бевоситаи корҳои сохтмонӣ-монтажиро (майдончаи сохтмонӣ) меноманд.

5.2. Шартномаи суғурта метавонад шартҳои дар бораи васеъшавии ҳудуди рӯйпӯшкунии суғуртавино дар бар гирифта бошад, махсусан, аммо, бе маҳдудият, – ба анборҳое, ки дар онҳо масолеҳи сохтмонӣ ва дигар объектҳои молумулкӣ, ки бевосита барои амалиномаи лоиҳаҳои сохтмонӣ-монтажӣ ва ғ. нигоҳ дошта мешаванд.

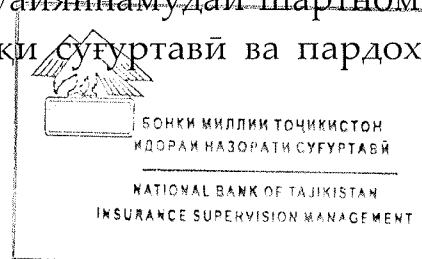
5.3. Ҳудуди суғурта метавонад дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгир шуда бошад, илова бар он аз ҷониби суғурташаванда (Суғурташавандагон) метавонанд шахсони ҳуқуқӣ, соҳибкорони инфиродӣ ва шахсони воқеии коршоямӣ тоҷик ва ҳам хориҷӣ баромад намоянд.

5.4. Ҳудуди суғурта метавонад берун аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор дошта бошад, ба шарте, ки Суғурташаванда ва ё ҳадди аққал яке аз Суғурташавандагон шахси ҳуқуқии тоҷик, шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон – соҳибкори инфиродӣ ва (ва ё) шахси воқеии коршоям, ки манфиати молумулкӣ дар объекти корҳои сохтмонӣ-монтажӣ дошта бошад.

5.5. Ҳудуди суғурта дар Шартномаи суғурта ишора карда мешавад.

6. ТАРТИБИ МУАЙЯН НАМУДДАНИ МАБЛАҒИ СУҒУРТАВӢ

6.1. Маблағи суғуртавӣ маблағи пулии муайянамудаи шартномаи суғурта мебошад, ки дар асоси он ҳаҷми ҳаққи суғуртавӣ ва пардохти суғуртавӣ муқарар карда мешавад.

6.2. Маблағи суғуртаві бо созиши тарафҳо дар доираи арзиши аслии объекти суғуртаві дар асоси ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи арзиш муқарар карда мешавад.

6.3. Маблағи суғуртаві дар асоси чунинҳо муқарар карда мешавад:

6.3.1. Аз рӯи б.3.3.1. Қоидаҳо – арзиши пурраи лоиҳавии (сметавӣ) корҳои сохтмонӣ ҳангоми баитмомрасии онҳо, аз он ҷумла арзиши масолеҳ ва корҳои унсурҳои сохтмонӣ;

6.3.2. Аз рӯи б.3.3.2. Қоидаҳо – арзиши пурраи лоиҳавии (сметавӣ) ҳар як объекти суғурта баъди ба итмомрасии монтажкаунӣ;

6.3.3. Аз рӯи б. 3.3.3. ва 3.3.4. Қоидаҳо – арзиши ҳақиқи таҷҳизоти майдончаи сохтмонӣ ва ё мошинаҳои сохтмонӣ ва таҷҳизот.

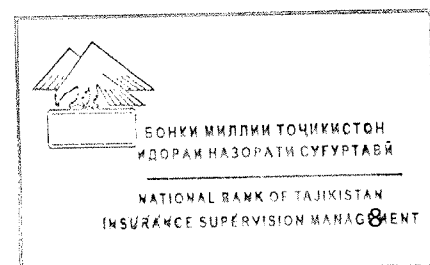
6.4. Маблағи суғуртаві аз рӯи б.3.3.5. Қоидаҳо дар намуди меъёри пардохт (маҳдудкунии ҳаҷми пардохт) муқарар карда шуда, ба таври ҷудогона аз маблағҳои суғуртаві, ки аз рӯи б.3.3.1., 3.3.2., 3.3.3. ва 3.3.4. Қоидаҳо инъикос карда мешавад, агар дар Шартнома ҳолати дигар пешбинӣ нашуда бошад. Маблағи суғуртаві аз рӯи б.3.3.5. Қоидаҳо наметавонад аз 10% аз маблағи суғуртаві аз рӯи суғуртаи корҳои сохтмонӣ-монтажӣ зиёд бошад, агар дар Шартномаи суғурта ҳолати дигар пешбинӣ нашуда бошад.

6.5. Маблағи суғуртаві аз рӯи б.3.3.6.-3.3.9. Қоидаҳо дар намуди меъёрҳои ҷудогонаи пардохтҳо (маҳдудкунии ҳаҷми пардохтҳо) муқарар карда шуда, ба таври ҷудогона аз маблағҳои суғуртаві, ки аз рӯи б. 3.3.1., 3.3.2., 3.3.3. ва 3.3.4. Қоидаҳо муқарар карда мешаванд, инъикос карда мешавад, агар дар Шартнома ҳолати дигар пешбинӣ нашуда бошад.

6.6. Агар дар лаҳзаи бавуҷудоии зараре, ки аз рӯи б.3.3.1.-3.3.5. ва 3.3.7-3.3.9. Қоидаҳо ба вуҷуд омадааст, чунин барояд, ки маблағи суғуртаві аз арзиши зарураи барқароркунии паст бошад, онгоҳ Суғуртакунанда зарарҳоро дар молумулки суғурташуда дар ҳаҷми баробарҳаҷм нисбати маблағи суғуртаві ва нисбати арзиши зарураи барқароркунии дар арзиш дар санаи бастании Шартномаи суғурта барқарор менамояд.

6.7. Дар Шартномаи суғурта бо созиши тарафҳо инчунин меъёрҳои ҷуброни Суғуртакунанда (ҳаҷми ҳадди аксари пардохтҳои суғуртаві) муқарар карда мешавад, илова бар он меъёрҳои ишорашуда метавонанд ба таври ҷудогона аз рӯи чунин ҳолатҳо муқарар карда шаванд:

- аз рӯи як ҳодисаи суғуртаві;
- аз рӯи категорияҳои ҷудогонаи зарарҳо;
- аз рӯи категорияҳои ҷудогонаи хароҷотҳо;

– аз рӯи тамоми давраи суғурта (меъёри агрегатӣ) ва ғ.

6.7.1. Маблағи суғуртавӣ ба пули тоҷикии сомонӣ муқарар карда мешавад. Бо созиши тарафҳо дар Шартномаи суғурта маблағи суғуртавӣ метавонад ба асъори хориҷӣ муқарар карда шавад, ки баробарҳаҷми он маблағи мавҷуда ба пули тоҷикии сомонӣ (минбаъд «суғурта бо баробарҳаҷми асъорӣ» номида мешавад) мебошад. Илова бар он ҳадафи амалинамоии нозрат аз болои хавфи асъорӣ Суғуртакунанда ҳуқуқ дорад маҳдудкуниро нисбати бузургии тағйирёбии қурби асъор, ки Суғуртакунанда ба сифати имкондор барои истифодаи суғурта бо баробарҳаҷми асъорӣ истифода мебарад, мавриди истифода қарор диҳад. Истифодаи чунин маҳдудкунӣ ҳангоми устуворкунии бояду шояд дар Шартномаи суғурта, истифодаи тарифи баландкардашудаи суғуртавӣ, инчунин истифодаи воситаҳои дигаре, ки ба қонунгузори амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳолифат намекунанд, имкон дорад.

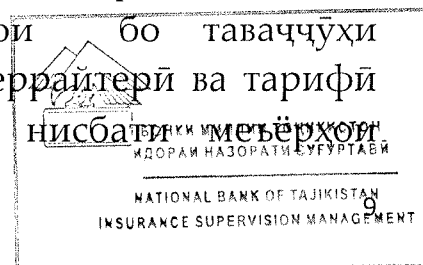
Дар ҳолатҳое, ки вақте қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳисобу китоби байни тарафҳои Шартномаро бо асъори хориҷӣ иҷозат додааст, маблағи суғуртавӣ метавонад муқарар карда шавад, инчунин мукофоти суғуртавӣ метавонад аз ҷониби суғурташаванда бо асъори хориҷӣ тибқи талаботҳои муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон пардохт карда шавад.

7. ТАРИФИ СУҒУРТАВӢ

7.1. Меъёрҳои тарофавӣ дар асоси меъёрҳои базавии тарофавӣ бо назардошти шартҳои муайяни суғурта муқарар карда мешаванд.

7.2. Ҳангоми муайян кардани ҳаҷми мукофотпулии суғуртавӣ, ки ҷоиз ба пардохт ба Суғуртакунанда аз рӯи Шартномаи суғурта мебошад, Суғуртакунанда тарифҳои бо мақоми нозрати суғуртавӣ мувофақкардаашро истифода мебарад, ки дар асоси он мукофоти суғуртавӣ муайян карда шуда, ҳамзамон аз воҳиди маблағи суғуртавӣ, бо назардошти пешниҳоди маълумотҳо аз ҷониби суғурташаванда оиди хусусиятҳо ва дараҷаи хавфи пешниҳодшуда гирифта мешавад.

7.3. Илова бар он вобаста аз дараҷаи хавф (категорияи Суғурташаванда, намуди фаъолияти Суғурташаванда, таърихи даъвоҳои ба вай арзшуда оиди ҷуброни зарар (таърихи зарарҳо), ҳаҷм, намуд ва сохторҳои зарарҳои пештар ба миёномада, базаи муайян кардани маблағи суғуртавӣ (меъёрҳои ҷуброн ва дигар омилҳои бо таваҷҷуҳи Суғуртакунанда ҳангоми амалигардони сиёсати андеррайтерӣ ва тарифӣ истифодашаванда), Суғуртакунанда ҳуқуқ дорад

тарифӣ аз рӯи Шартномаи суғуртаи муайян коэффисентҳои ислоҳотӣ (баландкунанда ва / ва ё пасткунанда) мавриди истифода қарор диҳад. Поёнравӣ ва ё болоравии тарифи суғуртавӣ метавонад ҳам аз рӯи тартиби истифодаи коэффисентҳои ислоҳотӣ ва ҳам дар намуди ташаккулдиҳӣ дар асоси онҳо нишондиҳандаҳои сабукиятҳо ва иловаҳо нисбати базавӣ, амалӣ карда шавад.

8. ҲАҚҶИ СУҒУРТАВӢ

8.1. Мукофоти суғуртавӣ дар асоси ҳаҷми маблағи суғуртавӣ, бо истифода аз меъёрҳои тарифӣ ва коэффисентҳои ислоҳотӣ, ки шартҳои муайяни суғурта ва омилҳои хавфро ба эътибор гиранда, ҳисоб карда мешавад.

Суғуртакунанда ҳуқуқ дорад нисбати меъёрҳои тарифҳои базавӣ коэффисентҳои баландкунанда ва ё пасткунандаро дар асоси навъи корҳои сохтмонӣ-монтажӣ, навъи таҷҳизот, минтақае, ки дар он суғурта гузаронида мешавад, дигар ҳолатҳое, ки барои муайян кардани дараҷаи хавфи суғуртавӣ аҳамияти назаррас доранд, истифода барад.

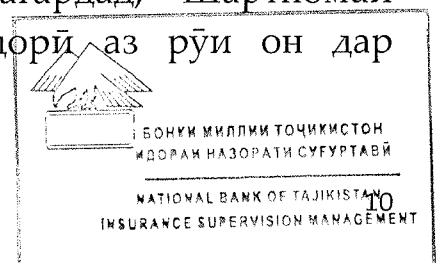
8.2. Мукофоти суғуртавӣ аз ҷониби Суғурташаванда ба таври яквақтина ва ё ба таври мӯҳлатнок дар ҳаҷм, тартиб ва мӯҳлати муқарарнамудаи Шартномаи суғурта пардохт карда мешавад. Рӯзи пардохти мукофотпулии суғуртавӣ рӯзи ворид шудани воситаҳо ба ҳисоби Суғуртакунанда ҳисоб карда мешавад, агар шартномаи суғурта ҳолати дигарро пешбинӣ накарда бошад.

Пардохти мукофотпулии суғуртавӣ метавонад ба таври нақдӣ ва ё бо ҳисоби ғайринақдӣ амалӣ карда шавад.

8.3. Ҳангоми бастании Шартномаи суғурта ба мӯҳлати, на камтар аз як сол ба Суғурташаванда метавонад ҳуқуқ ба пардохти мукофотпулии суғуртавӣ ба якҷанд марҳилаҳо (мӯҳлатнок), бо қисматҳои баробарҳаҷми калон ва ё нобаробарҳаҷми калон (ҳаққи суғуртавӣ) пешниҳод карда мешавад, илова бар он ӯҳдадор аст мукофотпулии суғуртавиرو аз рӯи тартиб ва мӯҳлати пешбиниамудаи Шартномаи суғурта пардохт намояд.

8.4. Оқибатҳои пардохти ғайрисарвақтӣ ва (ва ё) пардохти нопурраи мукофотпулии яквақтина:

8.4.1. Агар дар мӯҳлати пешбиниамудаи Шартномаи суғурта мукофотпулии суғуртавии яквақтина пардохт нагардад, Шартномаи суғурта бастанощуда ҳисобида шуда, ягон ӯҳдадорӣ аз рӯи он дар Суғуртакунанда ба миён намеояд,

8.4.2. Агар дар мӯҳлати пешбиниамудаи Шартномаи суғурта мукофотпулии суғуртавии яквақтина на бо пуррагӣ супорида шавад, Шартномаи суғурта бастаношуда ҳисобида мешавад, ва мукофотпулии суғуртавӣ, ки ба ҳисоби Суғуртақунанда ворид шудааст, ҷоиз ба бозгардонӣ мебошад, агар Шартномаи суғурта ҳолати дигарро пешбинӣ накарда бошад.

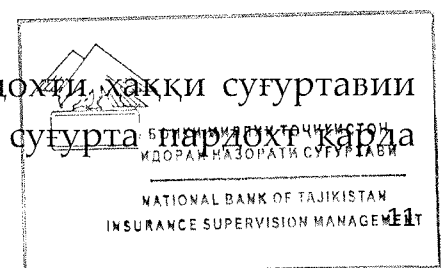
8.5. Оқибатҳои ғайрисаривақтӣ ва (ва ё) нопурра пардохт намудани ҳаққи навбатӣ (мӯҳлатнок) (Гуфтугузор дар бораи давраи имтиёзнок):

8.5.1. Дар мӯҳлати пешбиниамудаи Шартномаи суғурта ҳаққи навбатии (мӯҳлатнок) суғуртавӣ ворид карда нашавад, ба Суғурташаванда метавон давраи имтиёзноке, ки аз 30 (сӣ) рӯз зиёд нест пешниҳод карда мешавад, агар Шартномаи суғурта давраи дигарро барои пӯшонидани қарз оиди пардохти ҳаққи суғуртаи мӯҳлаташ гузашта пешбинӣ накарда бошад. Илова бар он Суғуртақунанда ягон зарарҳое (зиён), ки дар натиҷаи рух додани ҳодисаи суғуртавӣ, дар муддати давраи имтиёзнок ва то лаҳзаи пӯшонидани қарз оиди пардохти ҳаққи суғурта аз ҷониби суғурташаванда ба миён омадаанд, ҷуброн наменамояд;

8.5.2. Агар дар мӯҳлати навбатии (мӯҳлатнок) пешбиниамудаи Шартнома ҳаққи суғуртавӣ ба маблағи камтар, назар ба маблағи пешбиниамудаи Шартномаи суғурта ворид карда шавад, ба Суғурташаванда метавон давраи имтиёзноки аз 30 (сӣ) рӯз зиёд набуда пешниҳод карда шавад, агар Шартномаи суғурта давраи дигарро барои пӯшонидани қарз оиди пардохти ҳаққи мӯҳлаташ гузаштаи суғуртавӣ пешбинӣ накарда бошад. Илова бар он Суғуртақунанда ҳуқуқ дорад ё ягон зарарҳое (зиён), ки дар натиҷаи рух додани ҳодисаи суғуртавӣ, ки дар муддати давраи имтиёзнок ва то лаҳзаи пӯшонидани қарз оиди пардохти ҳаққи суғурта аз ҷониби суғурташаванда ба миён омадаро ҷуброн наменамояд ва ё зарарҳое (зиён), ки дар натиҷаи рух додани ҳодисаи суғуртавии дар муддати давраи имтиёзнок ва то то лаҳзаи пӯшонидани қарз оиди пардохти ҳаққи суғурта аз ҷониби суғурташаванда, бо нигоҳдошти қарзи напӯшонидашударо ҷуброн наменамояд;

8.5.3. Санаи пӯшонидани қарз оиди пардохти ҳаққи суғуртавии минбаъд (ҳаққи мӯҳлатнок) соати 00: 00 дақиқа рӯзе, ки пас аз санаи ворид шудани ҳаққи суғуртавии минбаъда (мӯҳлатнок) ба ҳисоби (ва ё ба хазина) Суғуртақунанда ба ҳисоб меравад, агар Шартномаи суғурта ҳолати дигарро пешбинӣ накарда бошад;

8.5.4. Агар дар давраи имтиёзнок барои пардохти ҳаққи суғуртавии минбаъда (мӯҳлатнок) қарз оиди пардохти ҳаққи суғурта пардохт карда

нашавад, Шартномаи суғурта аз санае қатъ карда мешавад, ки вақте ҳаққи суғуртавии навбатӣ (мӯҳлатнок) бояд аз ҷониби суғурташаванда пардохт мегардид. Илова бар он Суғуртакунанда ягон зарарҳое (зиён), ки дар натиҷаи рух додани ҳодисаи суғуртавӣ, баъди санае, ки вақте ҳаққи суғуртавии навбатӣ (мӯҳлатнок) бояд аз ҷониби суғурташаванда бе пешниҳоди давраи имтиёзнок барои пардохти ҳаққи суғурта пешниҳод мегардид, ҷуброн наменамояд. Агар ҳаққи суғуртавии навбатӣ (мӯҳлатнок) на ба пуррагӣ ворид карда шуда бошад, қарз оиди пардохти он дар муддати давраи имтиёзнок пардохт нагардида бошад, Суғуртакунанда ба Суғурташаванда ҳаққи суғуртавии ба пуррагӣ пардохтнагардидаро бо соқит намудани хароҷотҳо ва (ва ё) зарарҳо бармегардонад, агар Шартнома ҳолати дигарро пешбинӣ накарда бошад;

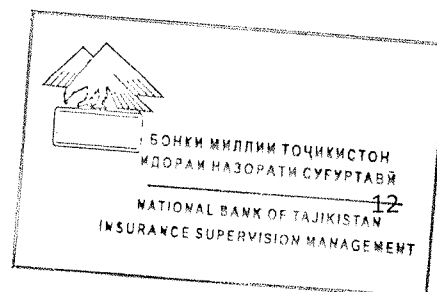
8.5.5. Давраи имтиёзнок метавонад ба Суғурташаванда пешниҳод карда шавад, танҳо агар ин бевосита дар Шартномаи суғурта устувор карда шуда бошад.

8.6. Бо супориши хаттии Суғурташаванда мукофотпулии суғуртавиरो метавонад ҳар кадом шахси дигар супорад, илова бар он ягон ҳуқуқро вай аз рӯи Шартномаи суғурта соҳиб намешавад. Суғурташаванда ўҳдадор аст дар бораи супориши мазкур Суғуртакунандаро бо ирсол намудани тасдиқи ҳуҷҷатии асоснок барои чунин пардохт хабардор намояд. Суғурташаванда барои амалҳои чунин шахс ҷавобгар аст.

8.7. Мукофотпулии суғуртавӣ (ҳаққи суғуртавӣ) ба пули сомони тоҷикӣ муқарар карда мешавад. Бо созиши тарафҳо дар Шартномаи суғурта мукофотпулии суғуртавӣ (ҳаққи суғуртавӣ) метавонад бо асъори хориҷӣ муқарар карда шавад, ки баробарҳаҷми он маблағи мутобиқаткунандаи ба пули тоҷикии сомонӣ мебошад.

Ҳангоми суғурта бо баробарҳаҷми асъорӣ, мукофотпулии суғуртавӣ (ҳаққи суғуртавӣ) ба пули тоҷикии сомонӣ аз рӯи қурби асъори Бонки миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки барои асъори хориҷӣ дар санаи пардохт (маблағгузаронӣ) муқарар кардааст, муқарар карда мешавад.

Дар ҳолатҳое, ки вақте қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳисобукитобро байни тарафҳои Шартнома ба асъори хориҷӣ иҷозат додааст, мукофотпулии суғуртавӣ (ҳаққи суғуртавӣ) метавонад муқарар карда шавад, инчунин метавонад аз ҷониби суғурташаванда ба асъори хориҷӣ пардохт карда шавад.

9. ТАРТИБИ БАСТАН, ИҚРО ВА ҚАТЪ НАМУДАНИ ШАРТНОМАҲОИ СУҒУРТА

9.1. Шартномаи суғурта созишномаи байни Суғуртакунанда ва Суғурташаванда мебошад, ки бо қувваи он Суғуртакунанда ўҳдадор мешавад ҳангоми рух додани ҳодисаи суғуртави пардохти суғуртави ба Суғурташаванда ва ё шахси дигар, ки ба манфиати вай Шартномаи суғурта баста шудааст амалӣ намояд, Суғурташаванда ўҳдадор мешавад мукофотпулии суғуртави (ҳаққи суғуртави) дар мӯҳлатҳои муқарарнамудаи Шартномаи суғурта пардохт намояд.

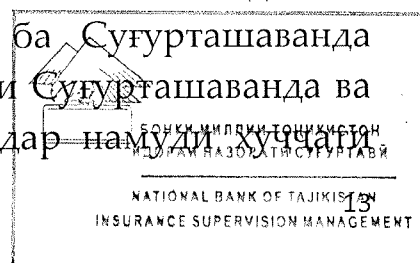
Шартномаи суғурта метавонад инчунин шартҳои дигарро дар бар гирифта бошад, ки бо созиши тарафҳо муайян карда мешаванд ва бояд ба шартҳои умумии ҳақиқӣ будани додугирифтӣ пешбиниамудаи қонунгузори граждании Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ бошад.

9.2. Шартномаи суғурта дар асоси аризаи хаттии суолномаи Суғурташаванда, ки дорои маълумоти зарура оид ба объекти суғурта, маълумот дар бораи тамоми ҳолатҳои, ки барои муайян кардани дараҷаи хавф заруранд мебошад, баста мешавад. Қарор дар бораи қабул кардани хавф ба суғурта метавонад бо назардошти натиҷаҳои (маълумотҳои) таъини пеш аз суғуртави, ки аз ҷониби таъингарони (ҳангоми зарурат) Суғуртакунанда ва ё таъингарони ташкилоти беруна, ки Суғуртакунанда ҷалб менамояд, гузаронида мешавад, қабул карда мешавад. Дар ҳолати аз ҷониби суғурташаванда пешниҳод нагардидани маълумот Суғуртакунанда ҳуқуқ дорад аз бастани Шартномаи суғурта бе шарҳи сабабҳои дасткашӣ даст кашад.

Ба Шартномаи суғурта ариза-суолнома, ки аз ҷониби Суғурташаванда пур карда мешавад, рӯйхаткунии молумулки суғурташуда, инчунин, агар зарурат бошад, дигар ҳуҷжатҳои, ки моҳияти хавфи барои суғурта қабулшударо инъикос менамоянд ва ҷузъи ҷудонопазири он мебошанд, замима карда мешаванд.

9.3. Суғуртакунанда аз рӯи Шартнома танҳо дар ҳолати аз ҷониби Суғурташаванда риоя кардани ўҳдадорихои вай аз рӯи Қоидаҳо, шартҳои Шартномаи суғурта, аз он ҷумла, риоя кардани ўҳдадорихои оид ба хабардиҳии маълумотҳои ба ҳақиқат мутобиқаткунанда ва пурра оиди объекти суғурта ҳангоми бастани Шартнома ўҳдадорӣ дорад.

9.4. Далели бастани Шартномаи суғурта метавонад бо шаҳодатнома, полиси аз ҷониби Суғуртакунанда ба Суғурташаванда пешниҳодшаванда, ки аз ҷониби тарафҳо – аз ҷониби Суғурташаванда ва Суғуртакунанда имзо карда мешавад – Шартнома дар ~~намунаи~~ хуҷҷати

ягона, ки мутобиқи қонунгузорию гражданию амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон тартиб дода шудааст, шаҳодат дода шавад.

9.5. Дар ҳолати аз ҷониби Суғурташаванда дар давраи амали Шартномаи суғурта гум карда шудани бланкаи Шартнома (полис суғурта, сертификат) ба вай нусхаи дуввум дода мешавад. Баъди додани нусха дуввум ҳуҷҷати гумшуда ғайриҳақиқӣ ҳисобида мешавад ва пардохт аз рӯи он амалӣ карда намешавад.

9.6. Давраи суғурта, ки ба муддати он Шартномаи суғурта баста мешавад, дар Шартнома ишора карда мешавад ва метавонад бо давраи амали шартномҳои пудрат ва ё дигар шартномҳо барои иҷрои корҳои сохтмонӣ-монтажӣ мутобиқат намояд.

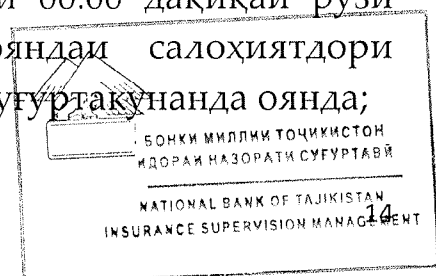
9.7. Гуфтугузор оиди оқибатҳои боздоштани корҳои сохтмонӣ-монтажӣ:

Агар бо сабабҳои аз Суғурташаванда ва ё шахсе, ки ба манфиати вай Шартнома баста шудааст вобастанабуда, корҳои сохтмонӣ-монтажӣ муваққатан боздошта шаванд (набудани маблағгузори ва ғ.), амали Шартнома қатъ карда мешавад, мукофотпулии суғуртавӣ барои давраи суғуртаи нагузашта ҷоиз ба бозгардонӣ ба мӯҳлати дар Шартнома ишорашуда мебошад, агар дар Шартномаи суғурта оқибатҳои дигари боздошти корҳои сохтмонӣ-монтажӣ пешбинӣ нашуда бошад. Шартномаи суғуртае, ки пеш аз мӯҳлат бо сабаби боздошти корҳои сохтмонӣ-монтажӣ боздошта шудааст, метавонад бо шартҳои пешин ба давраи амали боқимонда шартнома барои иҷрои корҳои сохтмонӣ-монтажӣ барқарор карда шавад, ба шарте, ки давраи боздошти корҳои сохтмонӣ-монтажӣ аз се моҳ зиёд набошад, Суғурташаванда бошад мукофотпулии суғуртавии аз рӯи Шартномаи суғуртаи барқароршуда, ба мӯҳлат ва аз рӯи тартиби муқарарнамуда Шартномаи суғурта супоридааст.

9.8. Шартномаи суғурта аз санаи пардохти мукофотпулии якҷақинаи суғуртавӣ ва ё ҳаққи суғуртаи аввалин қувваи қонунӣ мегирад, агар Шартномаи суғурта ҳолати дигарро пешбинӣ накарда бошад.

Санаи пардохти мукофотпулии якҷақина ва ё ҳаққи суғуртаи аввалин, агар Шартномаи суғурта ҳолати дигарро пешбинӣ накарда бошад, чунин аст:

9.8.1. Ҳангоми пардохт ба таври нақдӣ– соати 00:00 дақиқайи рӯзи баъди рӯзи гирифтани пул аз ҷониби намоёнҳои салоҳиятдори Суғуртакунанда ва ё ворид шудани пул ба хазинаи Суғуртакунанда оянда;

9.8.2. Ҳангоми ҳисоби ғайринақдӣ – соати 00:00 дақиқаи рӯзи баъди рӯзи ворид шудани пул ба ҳисоби Суғуртақунанда оянда.

9.9. Амали Шартномаи суғурта аз лаҳзаи дар Шартнома ишорашуда оғоз мешавад, аммо ҳар кадом ҳолат на пештар аз санаи шуруъ шудани корҳои сохтмонӣ-монтажӣ ва (ва ё) пасткунии сарбории объектҳои суғурташуда майдончаи сохтмонӣ, ба шарте, ки Суғурташаванда Суғуртақунандаро оиди шуруъ шудани корҳо ва (ва ё) паст кардан сарборӣ пешакӣ ва ба таври бояду шояд хабардор намуда бошад. Дар ҳолати огоҳ накардан амали Шартномаи суғурта аз лаҳзаи дар Шартнома ишорашуда оғоз мегардад.

9.10. Амали Шартномаи суғурта нисбати ҳамон объектҳои суғурташуда, ки қабул карда шудаанд ва ё ба истифода дода шудаанд қатъ карда мешавад, илова бар он санаи қатъшавии амали Шартнома санаи имзо гардидани санади қабулу супориши объекти ба итмомрасида ва ё қисми мутобикатқунандаи объект мебошад. Муқарароти мазкур инчунин ба қисматҳои васлкунӣ ва ё машинаҳо (мошин) дар ҳолате паҳн мегардад, ки агар қисми васлкунӣ ва ё як ва ё якчанд машинаҳо ба санҷиши озмоишӣ дучор мешаванд (дучор шудаанд) ва ё ба истифода дода мешавад (анд). Ин муқарарот ба ҷуз он ҳолатҳое амал мекунад, ки вақте созишномаи махсуси суғурта оиди ўҳдадорихои кафолатӣ баста шуда бошад.

Намояндаи Суғуртақунанда ҳуқуқ дорад дар корҳои комиссия дар вақти қабули объектҳои ба итмомрасидаи сохтмон ва (ва ё) монтажкунӣ ва ё қисми онҳо ва ба истифодадиҳии онҳо иштирок намояд.

9.11. Дар Шартномаи суғурта аз ҷониби тарафҳо «Гуфтугузор оиди қабули мобайнии объект», ки шартҳои асосии он ба чунин ҳолатҳо оварда мешавад, метавонад мувофақа карда шавад:

9.11.1. Хавфҳои талафёбии ногаҳонӣ ва ё нуқсондоршавии қисматҳои омодашудаи объект, аз он ҷумла аз рӯи марҳилаи мобайнии корҳо, аз пудратчии генералӣ (субпудратчиҳо) ба фармоишгар аз рӯи ҳадди иҷрои марҳилаи мутобикатқунандаи корҳои сохтмонӣ-монтажӣ, устуворкунии чунин иҷрокунӣ бо санадҳои қабулу супорши корҳои иҷрошуда аз рӯи марҳилаи мутобикатқунанда ва мувофақакунии онҳо бо мақомоти назорати давлатии сохтмони Ҷумҳурии Тоҷикистон, интиқол меёбанд.

Ин ба ҳодисаи суғуртаи мансуб нест, вақте хавфҳои ишорашуда бо гуноҳи пудратчии генералӣ (субпудратчиҳо) амалӣ гардида бошанд, илова бар он амалҳои гунаҳкорқунанда ҳар кадом амалҳои метавонанд ҳамчун амалҳои гунаҳкорқунанда мутобики қонунгузори амалқунандаи

Ҷумҳурии Тоҷикистон гурӯҳбандӣ карда шаванд, аз он ҷумла (аммо бе маҳдудият бо инҳо) ва беэҳтиётӣ.

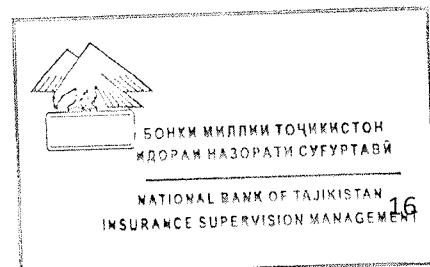
9.11.2. Дар ҳар кадом ҳолат объект аз ҷониби пудратчи генералӣ супоридашуда ва аз ҷониби фармоишгар ба пуррагӣ қабулшуда танҳо ба мӯҳлат ва аз рӯи тартибе, ки бо шартҳои Шартнома барои иҷрои корҳои сохтмонӣ-монтажӣ пешбинӣ шудааст ва танҳо баъди имзои санади қабулу супориши объект ва қабули мутобиқаткунандаи объект аз ҷониби мақомоти назорати давлатии сохтмони Ҷумҳурии Тоҷикистон қабулшуда ҳисобида мешавад,

9.11.3. Муқарароте, ки дар боло оварда шудаанд ба таври баробар ҳангоми истифодаи гуфтугузор оиди давраи кафолатӣ мавриди истифода қарор дода мешаванд, илова бар он давраи кафолатӣ истифода мешавад ва – бо хоҳиши Суғурташаванда – ва ё дар лаҳзаи қабулу супориши марҳилаи мувофиқаткунандаи корҳо (қабулу супориши мобайнӣ), ва ё аз лаҳзаи қабулу супориши объекти омодашуда ва қабули мутобиқаткунандаи объект аз ҷониби мақомоти давлатии назорати корҳои сохтмони Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷоришавӣ шурӯъ мекунад. Тариқи истифодаи гуфтугузор дар бораи давраи кафолатиро Суғурташаванда ҳуқуқ дорад мустақилона, бо ба таври хаттӣ огоҳ намудани Суғурташаванда оиди он интиҳоб намояд. Дар ҳолати набудани огоҳиномаи хаттӣ тариқи пешбининамудаи муқарарот полис ва шартҳои махсус нисбати суғуртаи давраи кафолатӣ амал менамояд,

9.11.4. Дар ҳар кадом ҳолати муайян кардани далели ба итмомрасии корҳои сохтмонӣ-монтажӣ корҳо аз рӯи ин ва ё он марҳила (марҳилаи мобайнӣ) ва ё аз рӯи объект ба таври умум, тарафҳои Шартномаи суғурта муқарарот ва талаботи меъёрҳои Корҳои сохтмонӣ ва қоидаҳо – МСВҚ-ро риоя менамоянд.

9.12. Агар дар натиҷаи пеш аз мӯҳлат ба итмомрасии корҳои сохтмонӣ-монтажӣ давраи суғурта пештар аз санаи дар Шартномаи суғурта ишорашуда ба итмом расад, мукофотпулии суғуртавӣ ба бозгардонӣ ҷоиз нест, агар дар Шартнома ҳолати дигар пешбинӣ нашуда бошад.

9.13. Тағйирот ва иловаҳо ба шартҳои Шартномаи суғурта бо созиши Суғурташаванда ва Суғурташаванда дар асоси аризаи яке аз тарафҳо дар муддати панҷ рӯз аз лаҳзаи гирифтани розигӣ аз тарафи дигар амалӣ карда мешавад.

9.14. Тағйирот ва иловаҳои шартҳои Шартнома аз лаҳзаи ба расмӣ даровардани шартҳои ба таври иловагӣ ба таври хатгӣ ба расмӣ даровардашуда қувваи қонунӣ мегиранд.

9.15. Агар кадоме аз тарафҳо бо ворид намудани тағйирот ва иловаҳо ба Шартномаи суғурта розӣ набошанд, онҳо ба мӯҳлати панҷрӯза тарафҳо ўҳдадоранд масъала оиди амали Шартномаи суғурта бо шартҳои пешина ва ё оиди қатъ кардани онро ҳал намоянд.

9.16. Амали Шартномаи суғурта қатъ карда мешавад:

9.16.1. Ҳангоми аз ҷониби Суғурташаванда пардохт накардани ҳаққи суғурта ва ё қисми он дар мӯҳлати гуфтугузоршудаи Шартномаи суғурта – аз соати 00 рӯзе, ки пас аз рӯзи охирини мӯҳлати пардохти ҳаққи суғурта ва ё қисми он оянда мебошад;

9.16.2. Бо гузаштани мӯҳлати амали Шартнома – аз соати 00 рӯзи пас аз рӯзи дар полис ҳамчун рӯзи ба итмомрасии Шартнома оянда;

9.16.3. Ҳангоми аз ҷониби Суғуртакунанда иҷро намудани ўҳдадориҳои худ ба пуррагӣ (пардохтҳои ҷуброни суғуртагӣ дар ҳаҷми маблағи суғуртагӣ) – аз рӯзи аз ҳисоб баровардани пул аз суратҳисоби Суғуртакунанда;

9.16.4. Дар ҳолати аз ҷониби суд қабул намудани қарор оиди ғайриҳақиқӣ эътироф кардани Шартнома аз рӯи тартиби муқарарнамудаи Қоидаҳо;

9.16.5. Ҳангоми барҳамдиҳии Суғурташаванда ва ё Суғуртакунанда;

9.16.6. Бо талаби Суғурташаванда;

9.16.7. Бо талаби Суғуртакунанда;

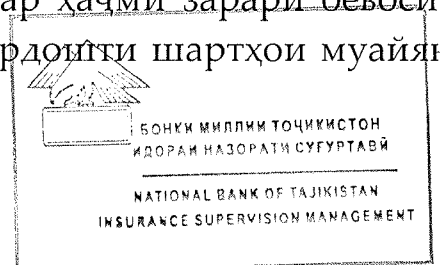
9.16.8. Дар дигар ҳолатҳои пешбиниамудаи қонунгузори Чумхурии Тоҷикистон ва Шартномаи суғурта.

9.17. Дар бораи нияти қатъ кардани Шартнома тарафҳо ўҳдадоранд ба таври хатгӣ ҳамдигарро 30 рӯз пеш аз лаҳзаи пешбинишавандаи қатъкунӣ огоҳ намоянд, агар Шартнома ҳолати дигарро пешбинӣ накарда бошад.

10. ҲУҚУҚУ ЎҲДАДОРИҲОИ ТАРАФҲО

10.1. Суғурташаванда ҳуқуқ дорад:

10.1.1. Ба гирифтани ҷуброни суғуртагӣ дар ҳаҷми зарари бевосита (ҳақиқӣ) дар ҳудуди маблағи суғуртагӣ бо назардошти шартҳои муайяни дар Шартномаи суғурта гуфтугузоршуда;

10.1.2. Ба тағйироти шартҳои Шартномаи суғурта аз рӯи тартиби муқарарнамудаи б.9.13. 9.15. Қоидаҳо;

10.1.3. Ба бекоркунии Шартномаи суғурта мутобиқи б.9.16.7. Қоидаҳо.

10.2. Суғурташаванда ӯҳдадор аст:

10.2.1. Ба Суғуртакунанда ҳангоми бастанӣ Шартномаи суғурта маълумот барои қабули қарор оиди бастанӣ Шартнома, ки дараҷаи хавфро тавсиф менамояд, хабардор намояд;

10.2.2. Ба Суғуртакунанда оиди тамоми Шартномаҳои суғурта нисбати объекти мазкури суғурта басташуда ва ё басташаванда хабар диҳад;

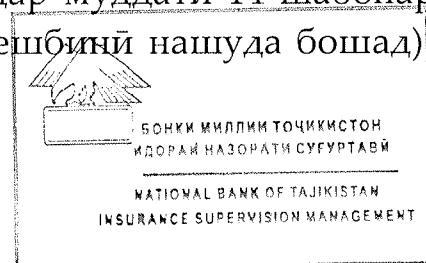
10.2.3. Мукофотпулии суғуртавино дар ҳаҷм, аз рӯи тартиб ва мӯҳлати муқарарнамудаи Шартномаи суғурта пардохт намояд;

10.2.4. Тамоми чораҳои ақлонаи пешгириро андешад ва тамоми таъсириҳои Суғуртакунандаро оиди пешгирии зарар риоя намояд, инчунин талаботи қонунгузори амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон, меъёрҳои, ки барои намудҳои мутобиқаткунандаи корҳои сохтмонӣ-монтажӣ пешбинӣ шудаанд, инчунин таъсириҳои омодакунандаи масолаҳои, ки ҳангоми гузаронидани корҳои сохтмонӣ-монтажӣ истифода мешаванд, риоя намояд;

10.2.5. Суғуртакунандаро дар муддати се шабонарӯз, агар Шартномаи суғурта давраи дигарро барои огоҳкунӣ пешбинӣ накарда бошад, оиди ҳолатҳои дар давраи амали Шартномаи суғурта ба вуҷудоянда ва ба таври арзишнок баландбардорандаи дараҷаи хавф хабардор намояд.

Агар далели болоравии дараҷаи хавф муқарар карда шуда бошад, Суғуртакунанда ҳуқуқ дорад аз Суғурташаванда тағйироти шартҳои Шартномаи суғурта ва (ва ё) пардохти мукофотпулии суғуртавино иловагиро талаб намояд. Даст кашидани Суғурташаванда аз пардохти мукофотпулии суғуртавино иловагӣ аз рӯи Шартномаи суғурта асос барои қатънавии Шартномаи суғурта аз лаҳзаи болоравии дараҷаи хавф мебошад. Илова бар он мукофотпулии суғуртавино, ки пештар аз ҷониби суғурташаванда пардохта шудааст ва ба давраи нагузаштаи Шартнома рост меояд, ҷои ба бозгардонӣ нест, агар Шартномаи суғурта ҳолати дигарро пешбинӣ накарда бошад.

10.2.6. Ба Суғуртакунанда ба таври хаттӣ дар бораи қисман ва ё пурра қатънавии корҳои сохтмонӣ-монтажӣ дар муддати 14 шабонарӯз (агар мӯҳлати дигар дар Шартномаи суғурта пешбинӣ нашуда бошад) аз рӯзи қабули қарор оиди он хабар диҳад.

10.3. Ҳангоми рух додани ҳодисаи суғуртавӣ Суғурташаванда ӯҳдадор аст:

10.3.1. Тамоми чораҳои зарура оиди паст кардани ҳаҷми зарарро андешад;

10.3.2. Суғуртакунандаро дар муддати як шабонарӯз (агар Шартномаи суғурта давраи дигарро барои огоҳнамоӣ пешбинӣ накарда бошад), бе назардошти рӯзҳои истироҳат ва ид, оиди рух додани ҳодисаи суғуртавӣ ба воситаи факс, телеграф, телефон ва ё бевосита хабардор намояд. Бо телефон хабардиҳӣ бояд минбаъд (дар муддати 72 соат) ба таври хаттӣ бо яке аз усулҳои дар боло ишорашуда тасдиқ карда шавад.

Уҳдадории мазкур аз ҷониби Суғурташаванда ба тарви бояду шояд иҷрошуда ҳисобида мешавад, агар хабардиҳӣ оиди ҳодисаи суғуртавӣ аз рӯи ҳамон мушаххасоти Суғуртакунанда, ки дар Шартномаи суғурта ишора шудааст, амалӣ шуда бошад, инчунин аз рӯи ҳамон рақами факс ва суроғи ҳамон қисмати сохтори Суғуртакунанда, ки ба он ҳангоми рух додани ҳодисаи суғуртавӣ мутобиқи маълумоти дар Шартномаи суғурта мавҷуда муроҷиат намудан лозим аст.

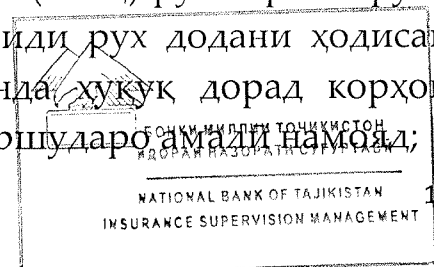
Далели ба таври бояду шояд иҷро кардани ӯҳдадориҳои мазкур дар ҳолати бавучудоии баҳс метавонад бо далелҳои хаттӣ (расид, забонхат ва ғ.) тасдиқ карда шавад;

10.3.3. Ба ҳамон мӯҳлате, ки ба Суғуртакунанда хабар медиҳад, ба мақомоти салоҳиятдор оиди рух додани ҳодисаи суғуртавӣ хабар диҳад, ҳангоми бамиёноии зарар дар натиҷаи амалҳои ғайрқонунии шахсони сеюм ба мақомоти корҳои дохилӣ барои гузаронидани тафтишот муроҷиат намояд;

10.3.4. Предмети нуқсондоршудаи суғуртаро барои азназаргузаронӣ ба намоянда ва ё тамийзгари Суғуртакунанда то он вақте, ки корҳои таъмирӣ ва ё барқароркунӣ гузаронида мешаванд, пешниҳод намояд.

Суғурташавандае, ки Суғуртакунандаро оиди рух додани ҳодисаи суғуртавӣ хабардор намудааст ва ҳуҷҷатҳои зарураро пешниҳод намудааст, ҳуқуқ дорад то гузаронидани азназаргузаронии Суғуртакунанда таъмири нуқсонҳои хурди (то 5% аз арзиш), ба объекти суғурташуда расонидашударо амалӣ намояд.

Агар аз ҷониби намояндаи Суғуртакунанда азназаргузаронии предмети нуқсондоршудаи суғурта дар муддати 5 (панҷ) рӯз корӣ аз рӯзи аз Суғурташаванда ба таври хаттӣ огоҳинома оиди рух додани ҳодисаи суғуртавӣ амалӣ карда нашавад, Суғурташаванда ҳуқуқ дорад корҳои таъмирӣ ва ё иваз намудани қисматҳои нуқсондоршударо амалӣ намояд;

10.3.5. Тамоми маълумотҳо ва ҳуҷҷатҳо, ки ба Суғуртакунанда барои муқарар кардани далели ҳодисаи суғуртавӣ ва баҳогузорию зарари расонидашуда заруранд, аз он ҷумла маълумотҳо, ки сирри тиҷориро таъкил медиҳанд, пешниҳод намояд;

10.3.6. Ба Суғуртакунанда тамоми ҳуҷҷатҳоро интиқол диҳад ва тамоми чораҳои барои амалинамоии ҳуқуқи Суғурташаванда барои ҷуброни зарар нисбати шахсоне, ки барои расонидани зиён масъуланд, андешид;

10.3.7. Дигар амалҳои пешбиниамудаи Қоидаҳо ва Шартномаи суғуртаро амалӣ намояд.

10.4. Суғуртакунанда ҳуқуқ дорад:

10.4.1. Ҳолати объекти суғурташуда, мутобиқати маълумотҳои аз ҷониби суғурташаванда дар бораи объекти суғурта нисбати ҳолатҳои ҳақиқӣ пешниҳодшуда, инчунин аз ҷониби суғурташаванда риоя кардани меъёрҳои сохтмонӣ, қоидаҳои техникаи беҳатарӣ ва шартҳои Шартномаи суғуртаро тафтиш намояд;

10.4.2. Дар наҷотдиҳӣ ва нигоҳдории молумулки суғурташуда интизор намояд, тавсиядиҳӣ оиди кам кардани зарар, ки барои Суғурташаванда ҳатмӣ мебошад, пешниҳод намояд. Аммо ин амалҳо наметавонанд ҳамчун эътирофи ӯҳдадории Суғуртакунанда оиди пардохти ҷуброни суғуртавӣ ҳисобида шаванд;

10.4.3. Мустақилона сабабҳо ва ҳолатҳои ҳодисаи суғуртавиرو муайян намояд;

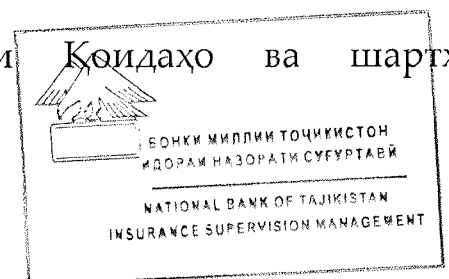
10.4.4. Ба амали азназаргузаронии молумулки зарардида, бе интизоршавии хабардиҳии Суғурташаванда дар бораи он шурӯъ намояд. Суғурташаванда ҳуқуқ надорад дар ин амал ба Суғуртакунанда монеагӣ намояд;

10.4.5. Аз Суғурташаванда маълумоти барои муқарар кардани далели ҳодисаи суғуртавӣ ва муайян кардани ҳаҷми зарар, аз он ҷумла маълумотҳои сирри тиҷориро таъкилдихандаро талаб намояд;

10.4.6. Ҳангоми зарурат ба мақомоти салоҳиятдор дар бораи пешниҳод намудани ҳуҷҷатҳои мувофиқаткунанда ва маълумоти тасдиқкунандаи далел ва сабаби рух додани ҳодисаи суғуртавӣ дархост пешниҳод намояд.

10.5. Суғуртакунанда ӯҳдадор аст:

10.5.1. Суғурташавандаро бо шартҳои Шартномаи суғурта шинос намояд;

10.5.2. Ҳангоми гирифтани пешниҳодоти Суғурташаванда оиди дигар кардани шартҳои Шартномаи суғурта ба мӯҳлати панҷрӯза онҳоро баррасӣ намуда, бо қарори қабулшуда Суғурташавандаро хабардор намояд;

10.5.3. Маълумотҳоро дар бораи Суғурташаванда ва вазъи молиявии вай, ба истиснои ҳолатҳои пешбиниамудаи қонунгузори амалкунанда ифшо наамояд.

10.6. Суғуртақунанда баъди аз Суғурташаванда ба таври хаттӣ гирифтани огоҳинома оиди рух додани ҳодисаи суғуртавӣ (б.10.3.2. Қоидаҳо) ўҳдадор аст:

10.6.1. Бо иштироки Суғурташаванда азназаргузарони объекти суғуртаро дар муддати 5 (панҷ) рӯзи корӣ аз лаҳзаи ба таври хаттӣ гирифтани огоҳинома оиди рух додани ҳодисаи суғуртавӣ мутобиқи б.10.3.2. Қоидаҳо амалӣ намояд ва санади суғуртавӣ тартиб диҳад;

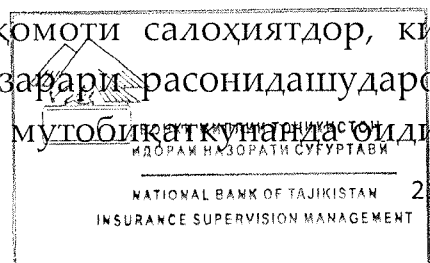
10.6.2. Дар асоси ҳуҷҷатҳои аз ҷониби суғурташаванда пешниҳодгардида, агар ҳуҷҷатҳои пешниҳодшуда имкони онро диҳанд, нархгузори зарарро амалӣ намояд;

10.6.3. Дар ҳолати эътирофи ҳодисаи суғуртавӣ ҳамчун ҳодисаи суғуртавӣ, санади суғуртавӣ тартиб дода ҷуброни суғуртавино дар ҳаҷм, аз рӯи тартиб ва мӯҳлати дар Қоидаҳо ва (ва ё) Шартномаи суғурта муқараргардида пардохт намояд. Рӯзи пардохти ҷуброни суғуртавӣ санаи аз ҳисоб баровардани воситаҳои пулӣ аз суратҳисоби Суғуртақунанда ба ҳисоб меравад. Дар ҳолати азнавсуғуртақунии хавфҳои калон мӯҳлати пардохти ҷуброни суғуртавӣ метавонад тамдид карда шавад, ки он дар Шартномаи суғурта ишора карда мешавад.

11. МУАЙЯН НАМУДАНИ ҲАҶМИ ЗИЁН Ё ЗАРАР

11.1. Ҳаҷми зиён ё зарар мутобиқи шартҳои Шартномаи суғурта, дар асоси аризаи хаттии Суғурташаванда оиди ҷуброни зарар, ҳуҷҷатҳои тасдиққунандаи далел ва сабаби рух додани ҳодисаи суғуртавӣ, хусусият ва ҳаҷми зарар, ҳуҷҷатҳои тасдиққунандаи ҳаҷми зарар, санади суғуртавӣ ва нархгузори зарар амалӣ карда мешавад.

Ҳангоми рух додани ҳодисаи суғуртавии бо шартномаи суғурта пешбинишуда Суғурташаванда ўҳдадор аст фавран оиди он ба Суғуртақунанда, бо ирсол намудани ариза дар бораи ҳодисаи суғуртавӣ бо замимаи тамоми ҳуҷҷатҳо, аз он ҷумла аз мақомоти салоҳиятдор, ки имкон медиҳанд далел, сабаби зарар ва ҳаҷми зарари расонидашударо муқарар намоянд, хабардор намояд. Огоҳиномаи мутобиққунанда оиди

рух додани ҳодисаи суғуртавӣ бояд ба Суғуртақунанда аз ҷониби Суғурташаванда (Ғоидагиранда) дар муддати 72 соати баъди он ки оиди рух додани ҳодисаи суғуртавӣ маълум шудааст, хабар диҳад. Шартномаи суғурта метавонад мӯҳлати дигарро барои пешниҳоди огоҳинома оиди рух додани ҳодисаи суғуртавӣ пешбинӣ карда бошад.

12. ТАРТИБИ МУАЙЯНКУНИИ МАБЛАҒИ ПАРДОХТИ СУҒУРТАВӢ (ПАРДОХТИ ҶУБРОНИ СУҒУРТАВӢ)

12.1. Ҷуброни суғуртавӣ пардохт карда мешавад:

Қисмати А. Ҳангоми амалинамоии хавфҳои зарари моддӣ:

– дар ҳаҷми аз зарари бевоситаи (ҳақиқӣ) ба объекти суғурташуда (минбаъд «Молумулк») расонидашуда зиёд набуда.

Зери мафҳуми зарар, арзиши молумулки нобудшуда (дуздидашуда) ва/ва ё гумшудаи арзиши молумулки зарардида фаҳмида мешавад.

Ҳаҷми зарар аз ҷониби Суғуртақунанда бо роҳи гузаронидани тамийз дар асоси арзиши молумулки зарардида дар лаҳзаи рух додани ҳодисаи суғуртавӣ муқарар карда мешавад, агар Шартнома ҳолати дигарро пешбинӣ накарда бошад.

Ҳар яке аз тарафҳо ҳуқуқ дорад гузаронидани тамийзи мустақилро бо пардохт аз ҳисоби тарафе, ки гузаронидани онро талаб намудааст, талаб намояд.

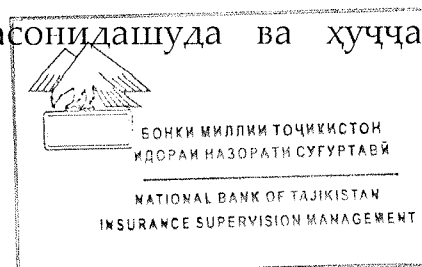
Хароҷотҳо оиди пардохти гузаронидани тамийзи мустақил аз рӯи ҳодисаҳое, ки баъди гузаронидани он ғайрисуғуртавӣ эътироф шудаанд, Суғурташаванда бар ўҳда дорад. Шахсоне, ки рақибони Суғурташаванда мебошанд ва ё бо онҳо алоқаҳои корӣ доранд, инчунин коргарони Суғурташаванда ва Суғуртақунанда тамийзгарони мустақил буда наметавонанд.

Қисмати Б. Ҳангоми амалинамоии хавфи масъулият ҳангоми гузаронидани корҳои сохтмонӣ-монтажӣ:

– дар ҳаҷми зарари дар ҳаққат расонидашуда ва ҳуҷҷатан тасдиқшудаи ба ҳаёт ва саломатти шахсони сеюм расонидашуда ва ё зарари ба молумулки шахсони сеюм расонидашуда.

Қисмати В. Ҳангоми амалинамоии хавфи хароҷотҳо ва талафоти дигар:

– дар ҳаҷми зарари дар ҳақиқат расонидашуда ва ҳуҷҷатан тасдиқшуда.

12.2. Барои гирифтани ҷуброни суғуртавӣ, Суғурташаванда ҳангоми рух додани ҳодисае, ки аломати ҳодисаи суғуртавӣ дорад, ба мӯҳлати на зиёд аз 5 (панҷ) рӯзи тақвимӣ аз рӯзи рух додани он (агар Шартномаи суғурта давраи дигарро барои огоҳинома пешбинӣ накарда бошад) ба Суғуртакунанда ариза бо тавсифи сабабҳо ва ҳолатҳои рух додани ҳодиса, ҳаҷми эҳтимолии зарари расонидашударо пешниҳод менамояд.

Ба аризаи Суғурташаванда оиди рух додани ҳодисае, ки аломати ҳодисаи суғуртавӣ дорад, Шартномаи суғурта, инчунин ҳуҷҷатҳои барои муқарар кардани далели рух додани ҳодисаи суғуртавӣ зарура замима карда мешаванд. Суғуртакунанда метавонад аз Суғурташаванда ҳар кадом ҳуҷҷатҳоро талаб намояд, агар бо назардошти ҳолатҳои муайян дар Суғуртакунанда набудани ҳуҷҷатҳои пурсишшаванда барои он муқарар кардан далели ҳодисаи суғуртавӣ ва муайян кардани ҳаҷми зарарро ғайриимкон гардонад (ва ё хеле мураккаб гардонад).

12.3. Ҳаҷми зарар (зарар) аз ҷониби Суғуртакунанда дар асоси санади суғуртавӣ, ки дар муддати 15 (понздаҳ) рӯзи корӣ аз санаи аз Суғурташаванда гирифтани тамоми ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи ҳолатҳои рух додани ҳодисаи суғуртавӣ ва асоснок ва тасдиқкунандаи ҳаҷми талаботи суғуртавӣ муқарар карда мешавад. Дар санади суғуртавӣ ҳолатҳои ҳодисаи суғуртавӣ, асосноккунии ҳисобҳои амалишудаи ҳаҷми зарари расонидашуда, ҳаҷми маблағи ҷуброни суғуртавӣ ишора карда мешаванд.

12.4. Санади суғуртавӣ бо иштироки Суғурташаванда ва ё намояндаи вай тартиб дода мешавад. Даст кашидани Суғурташаванда аз иштирок дар тартиб додани санади суғуртавӣ ба беэътибор будани санад оварда намерасонад.

12.5. Санади суғуртавӣ тартиб дода намешавад, агар ҳангоми тафтиши аризаи Суғурташаванда муқарар карда шавад, ки зарари арзшуда дар натиҷаи ҳодисаи суғуртавӣ ба миён наомадааст.

12.6. Ҳаҷми зарар аз рӯи қисмати А «Хавфҳои зарари моддӣ» чунин муайян карда мешавад:

12.6.1. Ҳангоми дуздии молумулки суғурташуда – дар ҳаҷми арзиши он дар лаҳзаи ҳодисаи суғуртавӣ.

12.6.2. Ҳангоми талафёбии (нобудшавии) молумулки суғурташуда – дар ҳаҷми арзиши он дар лаҳзаи ҳодисаи суғуртавӣ бо соқит намудани арзиши бақияи мавҷуда, ки барои истифодаи мишбаъда коршоям аст;

12.6.3. Ҳангоми нуқсондоршавии молумулки суғурташуда – дар ҳаҷми хароҷот барои барқарор кардани он то ҳолате, ки дар лаҳзаи рух додани ҳодисаи суғуртавӣ қарор дошт.

12.7. Ба хароҷотҳо барои барқарор кардани молумулки суғурташуда чунинҳо ворид карда мешаванд:

12.7.1. Хароҷотҳо барои масолеҳ ва қисмҳои эҳтиётӣ, ки барои барқарор кардани молумулк заруранд;

12.7.2. Хароҷотҳо барои пардохти корҳо оид барқарор кардани молу мулк.

12.8. Ба хароҷотҳои барои барқарор кардани молумулки ворид карда намешаванд:

12.8.1. Хароҷотҳои, ки бо тағйиротҳо ва /ё беҳбудбахшии молумулки суғурташуда вобастаанд;

12.8.2. Хароҷотҳо оиди аз нав коркарди таҷҳизот, таъмири профилактикаи он ва хизматрасонӣ, инчунин хароҷотҳои дигаре, ки новобаста аз ҳодисаи суғуртавӣ амалӣ карда шудаанд.

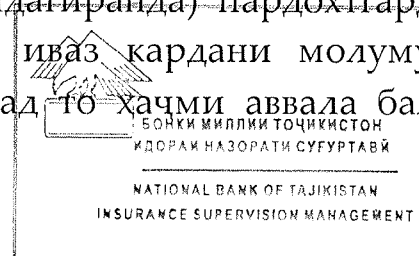
12.9. Чуброни суғуртавӣ аз ҷониби Суғуртакунанда дар ҳудуди маблағи мутобиқаткунандаи суғуртавӣ ва бо назардошти меъёрҳои чуброн, франшизаҳо ва шартҳои дигари пардохт, ки дар Шартномаи суғурта оварда шудаанд, пардохт карда мешавад.

12.10. Пардохти чуброни суғуртавӣ дар муддати 10 (даҳ) рӯзи корӣ аз санаи тартиб додани санади суғуртавӣ амалӣ карда мешавад, агар Шартномаи суғурта ҳолати дигарро пешбинӣ накарда бошад.

12.11. Агар маблағи суғуртавӣ дар лаҳзаи ҳодисаи суғуртавӣ аз арзиши ҳақиқии объекти суғурташуда (б.6.5. Қоидаҳо) паст бошад, ҳаҷми чуброни суғуртавӣ баробарҳаҷм нисбати маблағи суғуртавӣ ба арзиши ҳақиқӣ ихтисор карда мешавад. Муқарароти мазкур ба ҳар як объект ва ҳар як модда ба таври ҷудоғона паҳн мегардад.

12.12. Агар Суғурташаванда ба истифодаи молумулке, ки ба таъмир эҳтиёҷ дорад, баъди ҳодисаи суғуртавӣ давом диҳад, Суғуртакунанда зарарро то он дараҷае, ки аз сабаби чунин истифодабарӣ ба миён наомадааст, чуброн менамояд.

12.13. Агар дар Шартнома ҳолати дигар муқарар нагардида бошад, баъди пардохти чуброни суғуртавӣ маблағ аз рӯи Шартнома ба ҳаҷми чуброни суғуртавии ба Суғурташаванда (Ғоидатиранда) пардохтгардида кам мегардад. Ҳангоми барқароркунӣ ва ё иваз кардани молумулки зарардида ҳаҷми маблағи суғуртавӣ метавонад то ҳаҷми аввала баланд

карда шавад ба шарти ворид намудани иловаҳои мувофиқаткунанда ба Шартномаи суғурта ва пардохти мукофотпулии суғуртавии иловагӣ, агар Шартнома ҳолати дигарро пешбинӣ накарда бошад.

12.14. Суғуртакунанда ҳуқуқ дорад аз пардохти ҷуброни суғуртавӣ даст кашад, агар Суғурташаванда (Ғоидагиранда):

12.14.1. Барқасдона амалҳо (беамалӣ) содир кардааст ва ё амалҳое, ки боиси ба миён омадани зарар гардидаанд, роҳ дода бошад;

12.14.2. Ба Суғуртакунанда ва ё намояндаҳои вай дар мавриди азназаргузаронии молумулки суғурташуда баъди рух додани ҳодисаи суғуртавӣ, ошкор кардани ҳолатҳои бавучудоии ҳодисаи суғуртавӣ, муайян кардани хусусият ва ҳаҷми зарар монеагӣ намуда бошад;

12.14.3. Талаботи б.10.2. ва 10.3. Қоидаҳоро иҷро накарда ва ё вайрон карда бошад;

12.14.4. Ҷуброни зарарро аз шахсе, ки ба расонидани он гунаҳкор аст гирифта бошад. Агар Суғурташаванда ҷубронро барои зиён аз шахсони сеюм, ки барои расонидани он гунаҳкоранд гирифта бошад, Суғуртакунанда ба Суғурташаванда танҳо фарқи байни маблағе, ки ҷоиз ба пардохт аз рӯи шартҳои Шартномаи суғурта мебошад ва маблағи аз шахсони сеюм гирифтаи Суғурташавандаро пардохт менамояд. Суғурташаванда уҳдадор аст фавран Суғуртакунандаро оиди гирифтани чунин маблағҳо хабардор намояд;

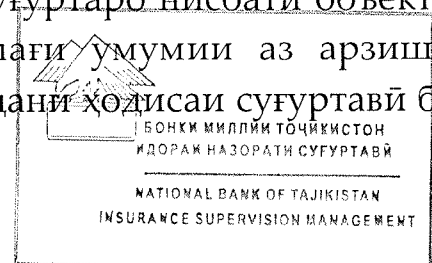
12.14.5. Дар дигар ҳолатҳои пешбиниамудаи қонунгузори амалкунанда ва Шартномаи суғурта.

12.15. Қарор дар бораи даст кашидан аз пардохти суғуртавӣ ба Суғурташаванда ба таври хаттӣ бо асосноккунии сабаби дасткашӣ хабар дода мешавад.

Даст кашидани Суғуртакунанда оиди амалӣ намудани пардохти суғуртавӣ метавонад аз ҷониби Суғурташаванда ба суд шикоят оварда шавад.

12.16. Ҳангоми ба Суғурташаванда баргардонидани молумулки суғурташуда вай уҳдадор аст ба Суғуртакунанда дар муддати 10 (даҳ) рӯз ҷуброни суғуртавиرو бо соқит намудани хароҷотҳо оиди пардохти корҳои зарура ва амалигардидаи барқароркунӣ (таъмирӣ), ки бо сабаби дуздии молумулк ба миён баргардонад.

12.17. Агар Суғурташаванда Шартномаҳои суғуртаро нисбати объекти мазкур бо якҷанд Суғуртакунандагон ба маблағи умумии аз арзиши суғуртавии он зиёд баста бошад, ҳангоми рух додани ҳодисаи суғуртавӣ ба

вай ҷуброни суғуртаи дар ҳаҷми баробарҳаҷм нисбати маблағи суғуртаи аз рӯи Шартномаи аз ҷониби вай баста шуда ба маблағи умумии аз рӯи тамоми Шартномаҳои суғуртаи дигари объекти ишорашуда пардохта мешавад.

12.18. Суғурташаванда ӯҳдадор аст ба Суғуртакунанда ҷуброни суғуртавино (ва ё қисмати мутобиқаткунанда он) баргардонад, агар дар муддати пешбинишудаи қонунгузорӣ ба мӯҳлати мурури даъво ҳолатҳое ошкор шаванд, ки пурра ва ё қисман Суғурташавандаро аз ҳуқуқ ба ҷуброни суғуртаи маҳрум менамоянд.

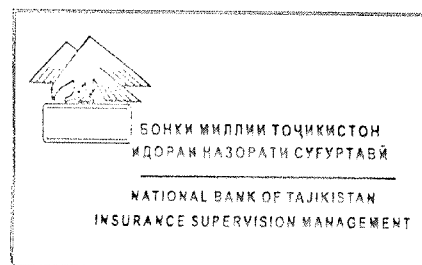
12.19. Ҳангоми суғурта бо асбӯри баробарҳаҷм, пардохтҳои суғуртаи ба пули тоҷикии сомонӣ аз рӯи қурби асбӯри Бонки миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки барои асбӯри мутобиқаткунанда дар санаи пардохт (маблағгузаронӣ) муқарар менамояд, амалӣ карда мешавад.

12.20. Илова бар он бо ҳадафи амалинамоии назорат аз болои ҳавфи асбӯри Суғуртакунанда ҳуқуқ дорад маҳдудкуниро ба бузургии тағйироти қурби асбӯр, ки Суғуртакунанда ба сифати имкондор барои истифодаи суғурта бо асбӯри баробарҳаҷм истифода мебарад, мавриди истифода қарор диҳад, ҳамзамон чунин маҳдудкуниро бо тариқи мутобиқаткунанда дар Шартномаи суғурта инъикос намояд.

12.21. Истифодаи чунин маҳдудкуни чунин маънӣ хоҳад дошт, ки ҳангоми ҳисобкӯб маблағҳои пардохти суғуртаи шартӣ пардохт аз рӯи қурби асбӯри Бонки миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳолате истифода мешавад, ки агар қурби дар Шартномаи суғурта муқараргардидаи асбӯр аз қурби ҳадди аксари барои пардохтҳо пешбинишуда баланд набошад. Зери қурби ҳадди аксар барои пардохтҳо қурби асбӯри мутобиқаткунанда, ки Бонки милли Тоҷикистон дар санаи маблағгузаронии мукофотпулии суғуртаи муқарар кардааст ва ба 1% (як фоиз) барои ҳар як моҳ (аз он ҷумла но-пурра) муайян шудааст, ва аз лаҳзаи маблағгузаронии мукофотпулӣ гузаштааст, агар Шартномаи суғурта маҳдудкунии дигарро пешбинӣ накарда бошад.

12.22. Агар қурби асбӯри хориҷӣ, ки Бонки миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон муқарар кардааст, аз қурби ҳадди аксар зиёд бошад, ҳаҷми пардохти суғуртаи дар асоси қурби ҳадди аксар муайян карда мешавад.

12.23. Дар ҳолатҳои иҷозатдодаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон, пардохти ҷуброни суғуртаи ба асбӯри хориҷӣ амалӣ карда мешавад.

13. ҲОЛАТҲОИ РАД КАРДАНИ ПАРДОХТИ СУҒУРТАВӢ (ҶУБРОНИ СУҒУРТАВӢ)

13.1. Зарарҳое, ки ба миён омадаанд ва бо қонеъ кардани Талабҳои арзшуда (ба вуқӯюмада) дар натиҷаи чунин ҳолатҳо ба вуқӯъ пайвастаанд, ҷуброншаванда:

13.1.1. Аз ҷониби шахси Суғурташуда барқасдона вайрон кардани уҳдадориҳои касбӣ, муқарароти дастурамалҳои хизматӣ ва ё ҳуҷҷати дигареро муқарар мекунад, инчунин барқасдона аз ҷониби вай вайрон кардани қонунҳо ва ё санадҳои танзимкунандаи соҳа;

13.1.2. Ҳар кадом ҳаракатҳои барқасдонаи шахси Суғурташуда ва Фоидагиранда барои гирифтани пардохти суғуртавӣ;

13.1.3. Иншоотҳои сохташуда ва корҳои монтажӣ бо маҳсулотҳои сифаташ паст, ки аз ҷониби шахси Суғурташуда амалӣ карда шудааст;

13.1.4. Аз рӯи ҳар кадом даъвоҳои корҳои сохтмонӣ ва васлкунӣ қарорҳои судӣ, ки то лаҳзаи бастании Шартномаи суғурта арз карда шудаанд;

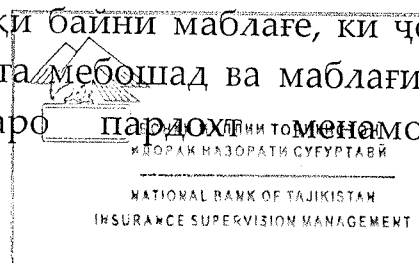
13.1.5. Аз рӯи ҳар кадом даъвоҳои молумулкӣ /қарорҳои судӣ, ки дар даврае, ки Шартномаи суғурта муқарар кардааст, ки дар муддати он Суғуртакунанда оиди пардохти таъминоти суғуртавӣ масъулият надорад ва дарбаргирии суғуртавӣ амал намекунад (франшизаи муваққатӣ) Суғуртакунанда ҳуқуқ дорад аз пардохти ҷуброни суғуртавӣ даст кашад, агар Суғурташаванда (Фоидагиранда):

13.1.6. Амалҳои барқасдонаи (беамалӣ) Суғурташаванда ва ё Фоидагиранда, ки боиси ба миён омадани зарар гардидаанд, роҳ дода бошад;

13.1.7. Ба Суғуртакунанда ва ё намояндаҳои вай дар мавриди азназаргузрониҳои молумулки суғурташуда баъди руҳ додан ҳодисаи суғуртавӣ, ошкор кардани ҳолатҳои бавучудоии ҳодисаи суғуртавӣ, муайян кардани хусусият ва ҳаҷми зарар монеагӣ намуда бошад;

13.1.8. Талаботи б.10.2. ва 10.3. Қоидаҳоро иҷро накарда ва ё вайрон карда бошад;

13.1.9. Ҷуброни зарарро аз шахсе, ки ба расонидани он гунаҳкор аст гирифта бошад. Агар Суғурташаванда ҷубронро барои зиён аз шахсони сеюм, ки барои расонидани он гунаҳкоранд гирифта бошад, Суғуртакунанда ба Суғурташаванда танҳо фарқи байни маблағе, ки ҷои ба пардохт аз рӯи шартҳои Шартномаи суғурта мебошад ва маблағи аз шахсони сеюм гирифтаи Суғурташавандаро пардохт менамояд.

Суғурташаванда ўҳдадор аст фавран Суғуртакунандаро оиди гирифтани чунин маблағҳо хабардор намояд;

13.1.10. Дар дигар ҳолатҳои пешбиниамудои қонунгузори амалкунанда ва Шартномаи суғурта.

13.2. Ба хароҷотҳо барои барқарор кардани молумулк ворид карда намешаванд:

13.2.1. Хароҷотҳое, ки бо тағйиротҳо ва (ва ё) беҳбудбахшии молумулки суғурташуда вобастаанд;

13.2.2. Хароҷотҳое, ки бо сабаби таъмири муваққатӣ (ёридиҳанда) ва ё барқароркунӣ вобастаанд;

13.2.3. Хароҷотҳо оиди аз нав коркарди таҷҳизот, таъмири профилактики он ва хизматрасонӣ, инчунин хароҷотҳои дигаре, ки новобаста аз ҳодисаи суғуртавӣ амалӣ карда шудаанд.

14. ФРАНШИЗА

14.1. Дар Шартномаи суғуртавӣ франшиза (шартӣ ва ғайришартӣ) пешбинӣ шуда метавонад.

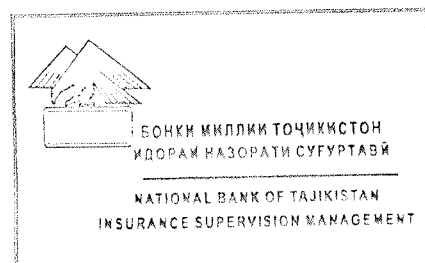
14.2. Ҳангоми франшизаи шартӣ Суғуртакунанда аз ҷавобгарӣ барои зарар, агар он аз ҳаҷми франшиза зиёд набошад, озод карда мешавад.

14.3. Ҳангоми франшизаи ғайришартӣ ҷавобгарии Суғуртакунанда бо ҳаҷми зарар ками франшиза муайян карда мешавад. Франшиза бо ризоияти тарафҳо ҳангоми ба имзо расонидани Шартномаи суғуртавӣ бо дарсад нисбат ба маблағи суғуртавӣ ё бузургии мутлақи он муайян карда мешавад.

14.4. Ҳамагуна меъёри ҷавобгарӣ аз рӯи Шартнома суғуртавӣ, зиёда аз маблағи франшиза, ки ба маблағи меъёри ҷавобгарии Суғуртакунанда дохил намешавад, муқарар карда мешавад.

14.5. Франшиза ба ҳар як ҳодисаи суғуртавӣ таъин карда мешавад. Агар якчанд ҳодисаи суғуртавӣ фаро расад, маблағи франшиза аз рӯи ҳар кадоми он нигоҳ дошта мешавад.

14.6. Истифодабарии франшиза метавонад омили таъсиррасон ба поёнравии тарифи суғуртавӣ аз ҳисоби истифода бурдани коэффитсиентҳои ислоҳкунӣ, ғайр аз ҳолатҳое, ки истифодабарии франшиза шартӣ ҳатмии қабули хавф барои суғуртакунӣ мебошад.

15. БА СУҒУРТАКУНАНДА ГУЗАШТАНИ ҲУҚУҚИ СУҒУРТАШАВАНДА БАРОИ ҶУБРОНИ ЗАРАР НИСБАТИ ШАХСИ СЕЈОМ (РЕГРЕС)

15.1. Тибқи Кодекси граждании Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Суғуртакунандае, ки ҷуброни суғуртавино пардохт намудааст, дар ҳудуди маблағи пардохтшуда, ҳуқуқи талабе, ки Суғурташаванда ва ё Фоидагиранда ба шахсе, ки барои зарар ҷавобгар аст ва дар натиҷаи суғуртанамой ҷуброн гардидааст мегузарад.

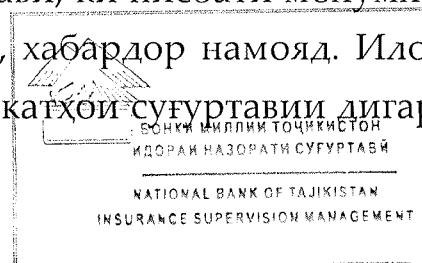
15.2. Тибқи Кодекси граждании Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуқуқи ба Суғуртакунанда гузаштаи талаб, аз ҷониби вай бо риояи қоидаҳое, ки муносибати байни Суғурташаванда ва ё Фоидагиранда ва шахси барои расидани зарар ҷавобгарро ба танзим мебарорад, амалӣ карда мешавад.

15.3. Суғурташаванда ва ё Фоидагиранда уҳдадоранд ба Суғуртакунанда тамоми ҳуҷҷатҳо ва далелҳо тамоми хабарҳои барои амаликунони ҳуқуқи ба Суғуртакунанда гузашта зарураро интиқол диҳанд.

15.4. Тибқи Кодекси граждании Ҷумҳурии Тоҷикистон, агар Суғурташаванда ва ё Фоидагиранда аз ҳуқуқи худ оиди талаб ба шахси барои расонидани зарари аз ҷониби Суғуртакунанда ҷубронгардида ҷавобгар даст кашида бошанд ва ё амалӣ кардани ин ҳуқуқ бо гуноҳи Суғурташаванда ва ё пардохти ҷуброни суғуртавӣ ба пуррагӣ ва ё мутобиқи қисми мувофиқаткунанда озод карда мешавад ва ҳуқуқ дорад баргардонидани маблағи барзиёд пардохтшуда ҷубронро талаб намояд.

16. СУҒУРТАИ МУШТАРАК ВА НОПУРРА

16.1. Суғурташуда ва Фоидагиранда уҳдадоранд Суғуртакунандаро ба таври хаттӣ оиди ҳамаи Шартномаҳои суғуртавӣ, ки нисбати молумлки суғурташуда бо дигар ширкатҳо баста шудаанд, хабардор намояд. Илова бар он Суғурташаванда уҳдадор аст номгуи ширкатҳои суғуртавии дигаре,

ки дар онҳо молумулк дар онҳо суғурта гардидааст, таваккалҳои суғуртавӣ ва ҳаҷми маблағҳои суғуртавӣ ифода намояд.

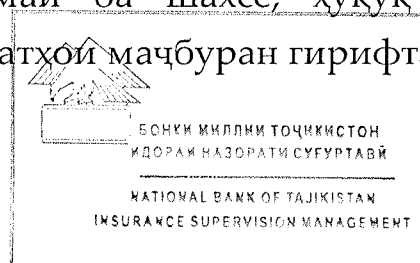
16.2. Агар дар вақти рух додани ҳодисаи суғуртавӣ нисбати молумулки суғурташуда инчунин дигар Шартномаҳои суғуртавӣ бо таваккалҳои ҳаммонанд бо маблағи аз азиши умумии он барзиёд амал мекарданд, Суғуртакунанда зарарро дар ҳаҷми ҳамаарзиши мутаносиби маблағи суғуртавӣ аз рӯи шартномаи аз ҷониби Суғуртакунанда басташуда ва маблағи умумӣ аз рӯи тамоми Шартномаҳои аз ҷониби Суғурташаванда басташудаи суғуртавии молумулки мазкур пардохт менамоянд.

16.3. Агар бастании якчанд Шартномаҳои суғуртавӣ нисбати молумулки Суғуртакунанда суғуртанамуда аз рӯи таваккалҳои ҳаммонанд ба маблағи аз арзиши суғуртавии он баланд (бо шартнома бо Суғуртакунанда), натиҷаи барқасдонаи Суғурташаванда бошад, Суғуртакунанда ҳуқуқ дорад эътирофи дониستاني Шартнома ва ҷуброн намудани зарари бо ин ба Суғуртакунанда расонидашударо талаб намояд.

16.4. Лимити агрегатии уҳдадории Суғуртакунанда, ки нисбатиҳамаи намудҳои молумулк ва манфиатҳои молумулкӣ, мавриди истифода қарор мегирад, ҳар кадом лимитҳои ҷудогонаи ҷавобгарӣ, ки дар ҳар кадом иловаҳо Шартномаи суғурта ифода ёфтаанд, нигоҳдоштҳои худии Суғурташаванда ва миқдори ҳаққи суғуртавӣ, ба ҳиссаи садфоизаи уҳдадории Суғуртакунанда нисбати Шартномаи суғуртаи басташуда мансуб аст.

17.ГУЗАРИШИ ҲУҚУҚ БА ШАХСИ ДИГАР НИСБАТИ ОБЪЕКТИ СУҒУРТАШУДА

17.1. Ҳангоми гузариши ҳуқуқ нисбати молумулки суғурташуда аз шахсе, ки ба манфиати вай Шартномаи суғурта баста шудааст, ба дигар шахс ҳуқуқу уҳдадориҳои аз руи Шартномаи ба шахсе, ҳуқуқ ба молумулки мазкур гузаштааст, ба истисноии ҳолатҳои маҷбуран гирифтани

он аз рӯи асосҳои дар Қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон овардашуда ва даст кашидан аз ҳуқуқи моликият мегузаранд.

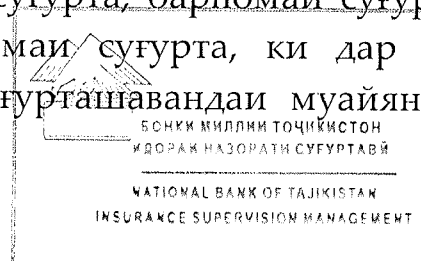
17.2. Шахсе, ки ба ӯ ҳуқуқ нисбати молумулки суғурташуда гузаштааст, уҳдадор аст, ки фавран ба таври хаттӣ оиди он Суғуртакунандаро хабардор намояд. Дар ҳолати гузаштани ҳуқуқ нисбати солумулки суғурташуда ба шахси дигар, Суғуртакунанда ҳуқуқ дорад Шартномаи суғуртаро бо асос, ки гузариши ҳуқуқ ба шахси дигар бо ба таври арзишнок баланд гаштани дараҷаи таваккалро ба миён овардааст, бекор намояд, агар Шартномаи суғурта дигар ҳолатро пешбинӣ накарда бошад, Суғуртакунанда ҳангоми пеш аз муҳлат бекор кардани Шартномаи суғурта дар ҳамин асос подошро барои давраи ногузаштаи суғурта бо соқит намудани хароҷотҳои сарфашуда бармегардонад.

18. ШАРТҲОИ ДИГАР

18.1. Ҳангоми бастани Шартномаи суғурта дар асоси шартҳое, ки дар Қоидаҳои суғурта оварда шудаанд, ин шартҳо чузбӣ ҷудонопазири Шартномаи суғурта ва барои Суғурташаванда ва Суғуртакунанда ҳатмӣ мегардонад. Суғурташаванда ва Суғуртакунанда ҳуқуқ доранд ҳар кадом дигар иловаҳо, истисно, аниқнамой бо Шартномаи суғурта, ки қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон манъ накардааст, мувофиқа намоянд, аз матни Шартномаи суғурта муқарароти ҷудогонаи Қоидаҳо суғуртаро истисно намоянд, ки онҳо ба Шартномаи суғуртаи муайян мансуб нестанд ва ҳамзамон онро дар матни Шартномаи суғурта устувор намоянд.

18.2. Шартҳое, ки дар Қоидаҳои суғурта оварда шудаанд ва ба матни Шартномаи суғурта ворид карда нашудаанд, барои Суғурташаванда (Ҷоидагиранда) ҳатмӣ мебошанд, агар дар шартномаи суғурта бевосита ба истифодаи чунин Қоидаҳо ишора карда шуда бошад ва ҳуди Қоидаҳо дар як ҳуҷҷат бо шартномаи суғурта ифода ёфтаанд ва ё дар тарафи дигари он ифода ёфтаанд ва ё ба он замима карда шудаанд. Дар ҳолати охири ба Суғурташаванда супорида шудан Қоидаҳои суғурта ҳангоми бастани Шартномаи суғурта бо сабт дар шартномаи суғурта тасдиқ карда мешавад.

17.3. Суғуртакунанда ҳуқуқ дорад дар асоси Қоидаҳои суғурта Шарҳҳои полиси суғурта ва ё Ниғаҳдорӣ аз Қоидаи суғурта, барномаи суғуртавӣ, нисбати навъи (намуди) муайяни Шартномаи суғурта, ки дар асоси Қоидаҳои суғурта баста мешавад ва ба Суғурташавандаи муайян ва ё

гурӯҳи Суғурташавандагон равона карда шудааст ва шартҳои суғуртаро инъикос менамояд, ташаккул диҳад, маҳз: субъектҳо ва объектҳои суғурта, номгуи ҳодисаҳои суғуртавӣ, муҳлат ва тартиби пардохти мукофотпуллии суғуртавӣ (ҳаққи суғуртавӣ), ба муҳлати амали Шартномаи суғурта, тартиби муайян кардани ҳаҷми пардохти суғуртавӣ, дигар муқарарот то ба он ҳадде, ки он ба қонунгузори амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Қоидаҳои суғурта муҳолифат нанамояд. Чунин шартҳои полисӣ ва ё Нигоҳдориҳо аз Қоидаҳои суғурта ба Шартномаи суғурта замима гардида, ҷузъи ҷудонопазири он мебошанд. Дар ҳолати истифодаи Шартҳои полиси суғурт ва ё Нигоҳдориҳо аз Қоидаҳои суғурта шартномаи суғурта аз Полиси суғуртавӣ ва Шартҳои полиси суғурта ва ё Нигоҳдориҳо аз Қоидаҳои суғурта иборат аст, ки ба он бояд дар полиси Суғурта истисноди мутобиқаткунанда карда шавад, ки он ҷузи ҷудонопазири Шартномаи суғурта мебошад.

17.4. Суғуртакунанда ҳуқуқ дорад ба гуруҳҳои алоҳидаи шартномаҳои якхелаи Шартномаи суғурта, ки дар асоси шартҳои Қоидаҳои амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳолифат намекунад ва аз рӯи он тартибе, ки ин аз ҷониби меъёрҳои қонунгузори амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ шудааст, номҳои маркетингӣ диҳад.

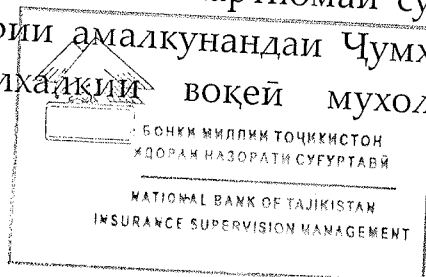
17.5. Суғуртакунанда ҳуқуқ надорад маълумотҳое, ки дар натиҷаи фаъолияти касбии худ дар бораи Суғурташаванда, Фоидагиранда, инчунин дар бораи вазъи молумулкии ин шахс гирифтааст, ифшо намод. Барои хусусияти вайронкунӣ аз рӯи тартиби пешбининмудаи меъёрҳои қонунгузори амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгар аст.

18. ТАРИБИ ҲАЛЛИ БАҲСҲО

18.1. Даъвои аз рӯи талаботи аз Шартномаи суғурта бароянда, метавонад дар муддати мурури даъво, ки қонунгузори амалкунанда муқарар намудааст пешниҳод карда шавад.

18.2. Агар баъди ба итмомрасии тафтишоти худӣ Суғуртакунанда аз пардохти зараре, ки ба ақидаи Суғурташаванда, зери шартҳои Шартномаи суғурта меафтанд даст кашад, онгоҳ бо талаби Суғурташаванда баҳс дар мақомоти салоҳиятдори судӣ баррасӣ карда мешавад.

18.3. Суғуртакунанда ва Суғурташаванда дар Шартномаи суғуртаи муайян ва ё гурӯҳи Шартномаҳои суғурта метавонанд шартҳои махсуси зери салоҳияти судӣ қарор доштани баҳсҳое, ки аз Шартномаи суғурта бармеояд, то он ҳадде ки ин ба қонунгузори амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон инчунин ба ҳуқуқи байналҳаққии воқеӣ муҳолифат намекунад, пешбинӣ намуда бошанд.

НАМУНА

Эзоҳ: Ҳуҷҷати мазкур ҳамчун намуна ба ҳисоб меравад. Суғуртақунанда ҳуқуқ дорад дар шакл ва матни намуна тағйирот ва иловаҳо, ки ба Қоидаи суғуртаи ва конунгузории амалқунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳолифат намекунад, ворид намояд.

ПОЛИСИ СУҒУРТАВИ

Суғуртаи ихтиёрии корҳои сохтмонию васлқунӣ

Силсила: _____ Рақам: _____

ҳиёбони Рудақӣ 127 МС «Рудақи Плаза», ут. 501-502

E-mail: info@spitameninsurance.tj тел. (44) 610 79 97/ (44) 601 79 97

Суғуртақунанда:	ҚСДММ «Спитамен Суғурта»	
Суғурташаванда:		
Суроғи Суғурташаванда:		
Суғурташуда:		
Объекти суғурта:		
Фондагиранда:		
Андозаи маблағи суғурта:	Бо рақам _____ сомонӣ	Дастнавис (_____) сомонӣ
Тарифи суғурта: Страховой тариф:	%	_____
Андозаи ҳаққи суғурта:	Бо рақам /цифраи _____ сомонӣ	Дастнавис/Прописью (_____) сомонӣ
Тартиб ва мӯҳлати пардохти суғурта:	Нақди/Ғайри нақдӣ	
Тартиби ворид намудани тағйироту иловаҳо дар полис:	Бо дархости хаттии Суғурташаванда (Суғурташуда).	
Тартиб ва мӯҳлати пардохти суғурта:	Мӯҳлати _____ рӯзи қорӣ	
Худуди амали полиси суғуртаи:		
Франшизаи (шарти/ғайришарти) :	Барои ҳамаи хавфҳо – _____%	
Рӯзи додани полиси суғуртаи:	« _____ » _____ сол	
Мӯҳлати амали полиси суғурта:	аз « _____ » _____ сол то « _____ » _____ сол	

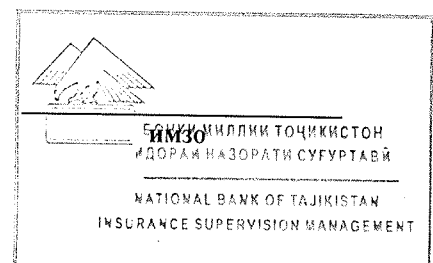
СУҒУРТАҚУНАНДА:
ҚСДММ «Спитамен Суғурта»

СУҒУРТАШАВАНДА:
Бо қоидаҳои суғуртақуни шинос шудам.

Директор

Ч.М.

ИМЗО

Замима

ба Қоидаҳои суғуртаи ихтиёрии
корҳои сохтмонӣ ва васлқунӣ

НАМУНА

Эъзоҳ: Ҳуҷҷати мазкур намунавӣ мебошад. Суғуртақунанда ҳуқуқ дорад ба шакл ва матни намунаи полиси суғуртавӣ тағйирот ва тловоҳо ба он ба андозае, ки он ба Қоидаҳои суғурта ва қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳолифат намекунад, ворид намяд.

ШАРТНОМАИ СУҒУРТА

суғуртаи ихтиёрии корҳои сохтмонӣ ва васлқунӣ

Силсила: _____ Рақам: _____

Ҷамъияти суғуртавии дорои масъулияти маҳдуди «Спитамен Суғурта» (минбаъд «Суғуртақунанда» номида мешавад) дар шахсияти _____ (вазифа, пурра, ному насаби намояндаи ваколатдори Суғуртақунанда), ки дар асоси _____ (оиннома, рақам ва санаи ваколатнома), аз як тараф ва _____ (минбаъд «Суғурташаванда» номида мешавад) дар шахсияти _____, дар асоси _____ (оиннома, рақам ва санаи ваколатнома) амалқунанда, аз тарафи дигар, ки минбаъд Тарафҳо номида мешаванд, дар асоси шартҳои дар «Қоидаҳои суғуртаи ихтиёрии корҳои сохтмонӣ ва васлқунӣ» овардашуда аз «___» _____ с. (минбаъд «Қоидаҳо» ва ё «Қоидаи суғурта» номида мешаванд), Шартномаи мазкурро оиди зайл ба имзо расониданд.

1. МАВЗҶИ ШАРТНОМА

1.1. Аз рӯи Шартномаи мазкур Суғуртақунанда зарарҳое (дар шакли зарари ҳақиқӣ «бо ўҳдадорӣ барои тамоми таваккалҳо», ки дар натиҷаи талафот ва ё нуқсондоршавии объекти суғурташуда аз ҳар қадом таъсири ғайриҷашмдошт ва ногаҳонии моддӣ дар раванди амалигардии корҳои сохтмонӣ васлқунӣ, ҷуброн менамояд. Чунин таъсирҳо моддӣ, ғайриҷашмдошт ва ногаҳонӣ номида мешаванд, ки Суғурташаванда ва ё намояндаҳои вай ё саривақтӣ пешбинӣ карда натавонистаанд ва ё наметавонистаанд онҳоро дар асоси донишҳои таҳассусӣ, ки дар таҷрибаи соҳаи сохтмонӣ муқарарӣ мебошанд, пешбинӣ намоянд.

1.2. Суғурта асосан аз чунин таваккалҳо амалӣ мегардад:

2. ШАРТҲОИ ШАРТНОМА

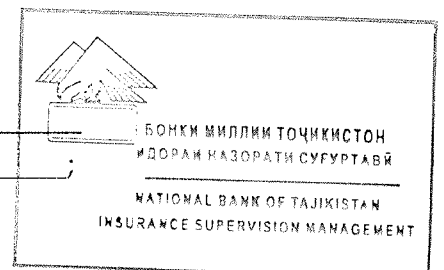
2.1. Маблағи умумии суғуртавӣ аз рӯи Шартнома дар ҳаҷми _____ муқарар карда мешавад

2.2. Лимитҳои дигари ҷубронқунӣ: _____

2.3. Франшиза: _____

2.4. Мукофоти суғуртавӣ (ҳаққи суғуртавӣ): _____

Шакли пардохти ҳаққи суғуртавӣ: яквақта / _____
бо маблағгузарони ғайринақдӣ / бо пули нақд.

Ҳаққи суғуртавии якум (яквақта) на дертар аз «___» _____ с. пардохт карда шавад.

дар ҳаҷми: _____ сом.

Ҳаққи суғуртавии дуввум ҳангоми пардохти мӯҳлатдори мукофоти суғуртави на дертар аз «___» _____ с. дар ҳаҷми: _____ сом. ворид карда шавад.

2.5. Мӯҳлати амали Шартномаи суғурта: аз «___» _____ с. то «___» _____ с. (аммо ба ҳар ҳолат, Шартнома на пештар аз пардохти ҳаққи аввалини суғуртави ва ибтидои корҳои сохтмонӣ дар майдонча шурӯъ гардида на дертар аз ба истифода додани объект ва ё амалӣ намудани санҷиши озмоишии объект қатъ мегардад).

2.6. Пардохти ҳаққи суғуртави дар муддати 10 рӯзи корӣ аз рӯзи аз ҷониби тарафҳо ба имзо расонидани санад оиди ҳодисаи суғуртави, ки дар муддати як моҳи баъди аз ҷониби Суғурташаванда пешниҳод гардидани тамоми ҳуҷҷатҳо барои ба танзим даровардани зарарҳо тартиб дода мешавад, амалӣ мегардад.

2.7. Суғуртакунанда ҳуқуқ дорад аз пардохти суғуртави даст кашад, агар дар муддати амали Шартнома чунин ҳолатҳо ҷой дошта бошанд:

– амали барқасдонаи Суғурташаванда (кормандони вай), ки ба руҳ додани ҳодисаи суғуртави равона карда шудааст, аз он ҷумла забон як қардан бо шахси севвуми ҷабрдида;

– аз ҷониби Суғурташаванда ва ё шахсе, ки ба манфиати вай шартномаи суғурта баста шудааст, содир гаштани ҷинояти барқасдона, ки бо ҳодисаи суғуртави дар алоқаи бевосита мебошад;

– аз ҷониби Суғурташаванда ба Суғуртакунанда расонидани маълумоти пешакӣ бардурӯғ оиди кормандони тиббӣ ва ҳодисаҳои суғуртави;

– аз ҷониби Суғурташаванда гирифта шудани ҷуброни мувофиқаткунанда ҳангоми расонидани зарар ба саломатии ашхоси севвум аз ҷониби шахси барои расонидани ин зарар гунаҳкор.

3. ҚАТЪ ГАРДИДАНИ ШАРТНОМАИ СУҒУРТА

3.1. Шартномаи суғурта дар чунин ҳолатҳо қатъ карда мешавад:

– гузаштани мӯҳлати амал;

– аз ҷониби Суғуртакунанда ба пуррагӣ иҷро гардидани ўҳдадориҳо аз рӯи шартнома;

– аз ҷониби Суғурташаванда пардохт нагардидани аъзоҳаққиҳои суғуртави дар мӯҳлатҳои муқарарнамудаи шартнома;

– барҳамдиҳии Суғурташаванда, ки шахси ҳуқуқӣ мебошад ва ё марги Суғурташаванда, ки шахси воқеъӣ мебошад, ба ҷуз ҳолатҳои ивази Суғурташаванда дар шартномаи суғурта;

– барҳамдиҳии Суғуртакунанда аз рӯи тартиби муқарарнамудаи қонунгузори ҚТ;

– қатъ гардидани амали шартномаи суғурта бо қарори суд;

– дар дигар ҳолатҳое, ки қонунгузори амалкунандаи ҚТ пешбинӣ намудааст.

3.2. Шартномаи суғурта метавонад пеш аз мӯҳлат бо талаби Суғурташаванда ва ё

Суғуртакунанда, ва ё бо созиши дучонибаи тарафҳо қатъ гардад. Дар бораи азми пеш аз мӯҳлат қатъ кардани шартномаи суғурта тарафҳо ўҳдадоранд, ҳамдигарро на дертар аз 30 рӯз аз санаи пешбинишавандаи қатъ намудани шартномаи суғурта, хабардор намоянд.

3.2.1. Ҳангоми пеш аз мӯҳлат қатъ кардани суғурта бо талаби Суғурташаванда подоши суғурта баргардонидани намешавад, агар ки талаби Суғурташаванда бо вайронкунии Қоидаҳои суғурта аз ҷониби Суғуртакунанда, шартгузори шуда бошад, онгоҳ Суғуртакунанда бояд, ки ба Суғурташаванда пардохтҳои вориднамудаи ўро ба пуррагӣ баргардонад.

3.2.2. Ҳангоми пеш аз мӯҳлат қатъ гардидани суғурта бо талаби Суғуртакунанда, вай ўҳдадор аст, ки ба Суғурташаванда аъзоҳаққи суғуртавии гирифтаашро ба пуррагӣ баргардонад, агар қатъ кардани суғурта бо аз ҷониби Суғурташаванда иҷро нагардидани Қоидаҳои суғурта алоқаманд набошад, дар акси ҳол вай бояд ки қисми аъзоҳаққиҳоро барои мӯҳлати ба итмомнарасидаи шартнома бо соқит намудани хароҷоти сарфанамуда баргардонад.

4. ҲУҚУҚУ ЎҲДАДОРИҲОИ ТАРАФҲО

4.1. Суғуртакунанда ўҳдадор аст:

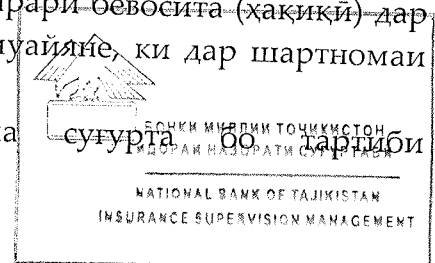
- полиси суғуртавиرو бо замима намудани Қоидаҳои мазкур дар мӯҳлати муқараргардида пешниҳод намояд;
- ҳангоми ҳодисаи суғуртавӣ, пардохти суғуртавиرو дар мӯҳлатҳои муқарарнамудаи шартномаи суғурта пардозад;
- маълумотро оиди Суғурташаванда ва ҳолати модумулкии вай ифшо нагардонад, агар ин бо санадҳои қонунгузори ҚТ муҳолифат накунад.

4.2. Суғурташаванда ўҳдадор аст:

- Аъзоҳаққиҳои суғуртавиرو саривақтӣ пардозад;
- ҳангоми ба имзо расонидани шартномаи ба Суғуртакунанда оиди тамоми шартномаҳои суғуртаи басташуда ва ё басташаванда нисбати объекти суғуртаи мазкур хабар диҳад;
- чораҳои зарураро оиди пешгирӣ ва кам кардани зарар андешад;
- ба Суғуртакунанда оиди ибтидои амалҳои мақомоти босалоҳият аз рӯи далели расонидани зарар (тафтишот, даъват ба суд ва ғ.) хабар диҳад;
- ҳуҷҷатҳо ва маводҳои мавҷудаи барои қабули қарор зарураро оиди пардохти суғуртавӣ аз рӯи шартнома пешниҳод намояд;
- дар давоми амали шартномаи Қоидаҳои муқараргардида оиди техникаи бехатарӣ ва меъёрҳои бехтари зидди сӯхтор, ғимояи объект ва талаботи санитарӣ-эпидемиологиро риоя намояд;
- ба Суғуртакунанда феврал оиди ҳар кадом тағйирот дар хусусияти таваккал хабар диҳад, агар ин тавонад ба баландшавии дараҷаи таваккали суғуртавӣ таъсир расонад;

4.3. Суғурташаванда ҳуқуқ дорад:

- Ба ширифтани чуброни суғуртавӣ дар ҳаҷми зарари бевосита (ҳақиқӣ) дар ҳудуди маблағи суғуртавӣ бо назардошти шартҳои муайяне, ки дар шартномаи суғурта оварда шудаанд;
- Ба тағйир додани шартҳои шартномаи

муқарарнамудаи Қоидаҳо

- Ба бекор кардани шартномаи суғурта мутобиқи Қоидаҳо;

4.4. Суғуртакунанда ҳуқуқ дорад:

- Ҳолати объекти суғурташударо, мутобиқи маълумотҳои ба вай аз ҷониби Суғурташаванда хабардодашуда оиди объекти суғурта дар муқоиса бо ҳолатҳои ҳақиқӣ инчунин аз ҷониби Суғурташаванда риоя намудани меъёрҳои сохтмонӣ, Қоидаҳои техникаи бехатарӣ ва шартҳои шартномаи суғуртаро тафтиш намояд;

- Дар наҷотдиҳӣ ва ҳифзи молумулки суғурташуда иштирок намояд, оиди кам кардани зарар, ки барои Суғурташаванда ҳатмӣ мебошанд, тавсияҳои ҳатфӣ диҳад. Аммо ин амалҳо наметавонанд ҳамчун аз ҷониби Суғуртакунанда эътироф гардидани ӯҳдадориҳои оиди пардохт намудани ҷуброни суғуртавӣ баррасӣ гарданд;

- Сабабҳо ва ҳолатҳои ҳодисаи суғуртавино мустақилона ошкор намояд;

- Ба азназаргузарониҳои молумулки зарардида, бидуни интизориҳои даъвати Суғурташаванда оиди зарар шурӯъ намояд. Суғурташаванда ҳуқуқ надорад дар ин амал ба Суғуртакунанда мамониат намояд;

- Аз Суғурташаванда маълумоти барои муқарар кардани далели ҳодисаи суғуртавӣ зарураро оиди муайян намудани ҳаҷми зарар, аз он ҷумла маълумотҳои таркиби сирри тижоратӣ доштаро талаб намояд;

- Ҳангоми зарурат ба мақомоти босалоҳият оиди пешниҳоди ҳуҷҷатҳои мувофиқаткунанда ва маълумоти тасдиқкунандаи далел ва сабаби рух додани ҳодисаи суғуртавӣ дархост ирсол намояд.

4.5. Тарафҳо ӯҳдадоранд шартҳои шартномаи мазкур ва маълумотҳои дигарро оиди ҳолати молумулки тарафҳо, ифшо накунанд.

5. ТАРТИБИ ҲАЛЛИ БАҲСҲО

5.1. Тамоми мубоҳисаҳои, ки аз шартномаи мазкур бармеоянд, бо роҳи гуфтушуниди Тарафҳо ҳал карда мешаванд, дар ҳолати ба даст наомадани созиш - аз рӯи тартиби муқарарнамудаи қонун ҳал карда мешаванд.

5.2. Ҳуқуқи пешниҳоди даъво ба Суғуртакунанда дар муддати мӯҳлати мурури даъво мутобиқи қонунгузориҳои шаҳрвандии ҚТ нигоҳ дошта мешавад.

6. ҚАЙДУ ШАРТҲОИ МАХСУС

6.1. Қайду шартҳои асъорӣ

6.2. Қоидаҳо суғуртаи ихтиёрии корҳои сохтмонӣ ва васлкунӣ ба Суғурташаванда супорида шудаанд.

СУҒУРТАШАВАНДА

СУҒУРТАКУНАНДА

